

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Možnosti zdanění podnikatelů – fyzických osob
Options for Taxation of Entrepreneurs – Individual Persons

Student: Martina Smetková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Yveta Pšenková, Ph.D.

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně“.

V Ostravě dne 9. 5. 2011

.....
Martina Smetková

Chtěla bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce Ing. Yvettě Pšenkové, Ph.D. za odborné vedení, inspiraci při psaní této práce a za vstřícný přístup.

Děkuji panu Ing. Otmaru Bartuskovi za poskytnutí údajů a odborných znalostí pro zpracování praktické části této práce, a za ochotu a přátelský přístup při spolupráci.

Obsah

1.	Úvod	1
2.	Vedení daňové evidence	2
2.1	Zdanitelné příjmy fyzických osob	2
2.2	Sociální a zdravotní pojištění OSVČ	6
2.2.1	Sociální Pojištění OSVČ	6
2.2.2	Zdravotní pojištění OSVČ	7
2.3	Charakteristika daňové evidence	8
2.4	Forma a obsah daňové evidence	8
2.5	Evidence příjmů a výdajů	10
2.5.1	Evidence příjmů	10
2.5.2	Evidence výdajů	10
2.6	Evidence majetku a závazků	12
2.6.1	Evidence závazků	12
2.6.2	Evidence majetku	13
2.7	Zjištění základu daně a výpočet daně	16
2.8	Praktický příklad - vedení daňové evidence	21
2.8.1	1. možnost zdanění podnikatele	24
2.8.2	2. možnost zdanění podnikatele	25
3.	Vedení účetnictví	28
3.1	Vymezení účetních jednotek	28
3.2	Charakteristika účetnictví	29
3.2.1	Účetní doklady	30
3.2.2	Účtový rozvrh a účty	31
3.2.3	Účetní období	31
3.2.4	Účetní knihy	32
3.2.5	Účetní závěrka	33

3.2.6	Rozsah vedení účetnictví	33
3.3	Vlastní kapitál a účtování individuálního podnikatele	34
3.4	Majetek individuálního podnikatele	34
3.4.1	Odpisy dlouhodobého majetku	35
3.4.2	Dlouhodobý nehmotný majetek	35
3.4.3	Dlouhodobý hmotný majetek	36
3.5	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření	37
3.5.1	Náklady	37
3.5.2	Výnosy	37
3.5.3	Výsledek hospodaření	38
3.6	Základ daně	38
3.7	Výhody a nevýhody vedení účetnictví	39
3.8	Praktický příklad - vedení účetnictví	40
4.	Paušální výdaje a paušální daň	43
4.1	Paušální výdaje procentem z příjmů	43
4.1.1	Základ daně	44
4.2	Paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem	45
4.3	Paušální daň	45
4.4	Praktický příklad - uplatnění paušálních výdajů	47
4.5	Srovnání zdanění podle jednotlivých variant modelového příkladu	48
5.	Závěr	51
	Seznam použité literatury	53

1. Úvod

Počátkem 90. let 20. století když začala Česká republika přecházet z centrálního plánování na tržní ekonomiku a stát umožnil občanům podnikat, se u nás začala rozvíjet podnikatelská sféra. Občané začali zakládat obchodní společnosti a zřizovat živnosti. Naskytla se jim možnost získat příjmy nejenom ze zaměstnání, ale také z podnikatelské činnosti. Tímto jim vznikla i povinnost příjmy z podnikání zdanit.

Každá podnikatelská činnost má svá specifika. V mnohém se od ostatních činností liší a naopak v jiných bodech si mohou být velice podobné. Proto česká legislativa do jisté míry umožňuje podnikatelům zvolit si takovou evidenci jejich podnikatelské činnosti a peněžních toků z ní plynoucí, která bude vyhovovat jejich vnitřním potřebám a zároveň povede ke správnému výpočtu daňové povinnosti.

V bakalářské práci se zabývám možnostmi, kterých mohou využít pro zdanění svých příjmů z podnikání fyzické osoby.

V 2. kapitole se nejprve zaměřuji na příjmy, jakých může podnikající fyzická osoba dosáhnout, a následně uvádím první možnost jejich zdanění, která vznikne v souvislosti s vedením daňové evidence. Charakterizuji základní znaky daňové evidence a její podstatu. V praktické části 2. kapitoly uvádím, jakých výsledků lze docílit při určitých rozhodnutích. Srovnávám dvě varianty a vysvětluji, která z nich a z jakých důvodů je optimální.

V 3. kapitole, jež je nazvaná Vedení účetnictví, uvádím, za jakých okolností vede účetnictví fyzická osoba, a vysvětluji základní účetní pojmy. V praktickém příkladu zjišťuji daňovou povinnost poplatníka při vedení účetnictví a zjištěný výsledek následně srovnávám v další kapitole.

V 4. kapitole se zabývám, jakých paušálních výdajů může fyzická osoba využít a také eventuality paušální daně. V praktické části této kapitoly zjišťuji na konkrétním příkladu, jaká by vznikla daňová povinnost při uplatnění paušálních výdajů procentem z příjmů podnikatele. Následně metodou komparace porovnávám zjištěný výsledek s výsledky z předchozích kapitol.

Cílem bakalářské práce je uvést a charakterizovat možnosti evidence podnikatelské činnosti fyzické osoby, které slouží mimo jiné k správnému výpočtu daně a daňové povinnosti.

Bakalářská práce vychází k právnímu vztahu k 1. 1. 2011 a praktický příklad bude zpracován za zdaňovací období 2010.

2. Vedení daňové evidence

V této kapitole nejprve charakterizují obecné souvislosti týkající se podnikajících fyzických osob. Uvádím tedy, jakých příjmů může fyzická osoba dosáhnout a nahlížím do problematiky sociálního a zdravotního pojištění. Poté přecházím k popisu daňové evidence.

2.1 Zdanitelné příjmy fyzických osob

Příjmy fyzických osob, které mohou být jak peněžní, tak nepeněžní povahy, jsou zatíženy daní z příjmů. Daň z příjmů je součástí daňové soustavy České republiky a patří do skupiny přímých daní. Českou daňovou soustavu lze stručně znázornit v obrázku 2.1 (viz str. 5).

Příjmy fyzických osob podléhají zdanění podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Nezdaňují se pouze příjmy, které nejsou předmětem daně (ZDP § 3, odst. 4) nebo jsou od daně osvobozeny (ZDP § 4). Příjmy, které jsou předmětem daně, upravuje § 6 - § 10 ZDP a jsou rozděleny na:

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7)
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
- příjmy z pronájmu (§ 9)
- ostatní příjmy (§ 10).¹

Obecně lze říci, že se jedná o příjmy ze závislé nebo nezávislé činnosti. Rozhodne-li se fyzická osoba pro nezávislou činnost, a to konkrétně pro podnikání nebo jinou samostatnou výdělečnou činnost, pak se stane držitelem příjmů z této činnosti, které jsou blíže specifikovány v § 7 zákona o daních z příjmů.

¹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Jsou to:

- příjmy z podnikání:
- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství
- příjmy ze živnosti
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních právních předpisů
- podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti za zisk
- příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti
- příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví a z práv autorských
- příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikání podle zvláštních předpisů
- příjmy znalce, tlumočníka, zprostředkovatele kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona a příjmy rozhodce
- příjmy z činnosti insolvenčního správce.²

Pojem podnikání je blíže upraveno v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, a rozumí se jím soustavná činnost, která je prováděna:

- samostatně podnikatelem
- vlastním jménem
- na vlastní zodpovědnost
- za účelem dosažení zisku.

Osoba, která tuto činnost provozuje, je nazývána podnikatelem, a tím je:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu (zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství).³

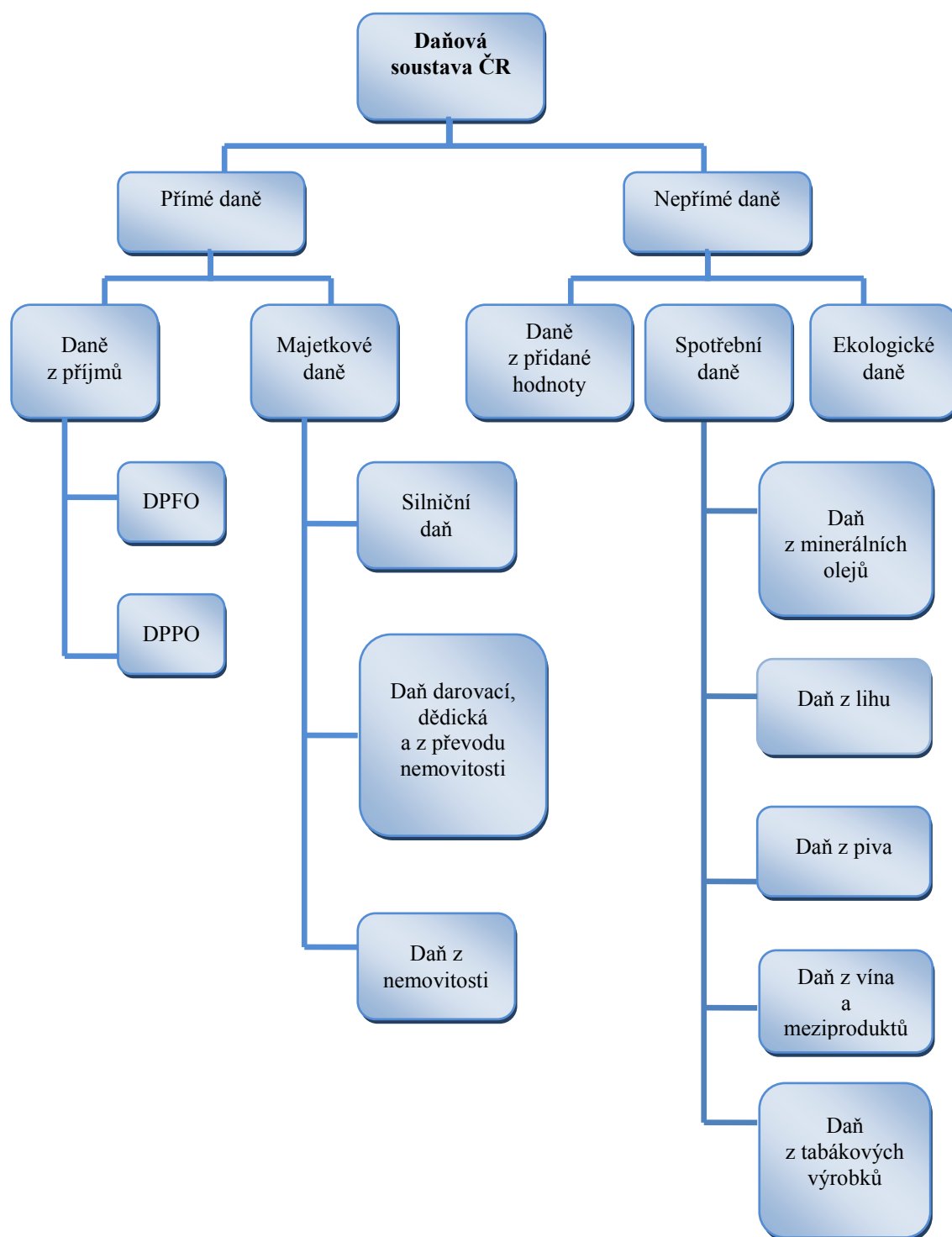
² Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

³ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Pokud je podnikatel poplatníkem daně z příjmů podle § 7, zákona o daních z příjmů, může se rozhodnout, jakou povede evidenci pro správné zjištění základu daně a výpočet daně. Má tyto možnosti:

- vést daňovou evidenci
- vést účetnictví
- uplatnění paušálních výdajů
- využití paušální daně.

Obr. 2.1 – Daňová soustava ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

2.2 Sociální a zdravotní pojištění OSVČ

Rozhodnutí jakou evidenci podnikatel povede, mohou ovlivnit i výši plateb na sociální a zdravotní pojištění, které není daňovým výdajem, a velmi významně ovlivňují celkové odvody vůči státu.

2.2.1 Sociální Pojištění OSVČ

Sociální pojištění OSVČ upravuje zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Pojistné na sociální zabezpečení se skládá z pojistného:

- na důchodové zabezpečení
- na státní politiku zaměstnanosti
- na nemocenské pojištění.

OSVČ je povinna platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud se účastní důchodového pojištění podle předpisů o důchodovém pojištění.

Vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění si určí OSVČ sama, nesmí být však nižší než 50 % ZD podle § 7 ZDP. Pokud by vypočtený vyměřovací základ byl nižší než minimální vyměřovací základ, bude se při výpočtu pojistného vycházet z minimálního VZ. Z maximálního VZ se bude vycházet tehdy, bude-li vypočtený VZ vyšší než maximální. Minimální a maximální VZ pro rok 2010 a 2011 je uveden v tabulce 2.1. Sociální pojištění se platí formou měsíčních záloh, které musí být uhrazeny nejpozději do 20. dne následujícího měsíce.

Tabulka 2.1 - Vyměřovací základ SP

Vyměřovací základ	Zdaňovací období 2010	Měsíční zálohy 2010	Zdaňovací období 2011	Měsíční zálohy 2011
Minimální	71 136,-	1 731,-	74 220,-	1 807,-
Maximální	1 707 048,-	27 693,-	1 781 280,-	43 345,-

Zdroj: Vlastní zpracování.

Tyto částky platí v případě, že po celé zdaňovací období vykonávala hlavní výdělečnou činnost.

Sazba pojistného na sociálním pojištění činí pro OSVČ 29,2 %, z toho 28 % připadá na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti. Pojistné na nemocenské pojištění je pro OSVČ dobrovolné. Vypočtené pojistné se zaokrouhuje na celé koruny nahoru.

2.2.2 Zdravotní pojištění OSVČ

Osoba samostatně výdělečně činná je povinna platit také pojistné na zdravotní pojištění podobně jako jiné osoby. Tuto povinnost ukládá zákon č 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Při výpočtu pojistného na zdravotní pojištění se vychází z vyměřovacího základu, který je definován jako 50 % příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti snížených o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Jedná se tedy o ZD neupravený o nezdanitelné částky. Pokud je takto vypočtený vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, bude se pro výpočet vycházet z minimálního vyměřovacího základu. Pokud by zjištěný vyměřovací základ překročil maximální vyměřovací základ, odvede se pojistné z maximálního vyměřovacího základu. Minimální a maximální vyměřovací základ na zdravotní pojištění pro zdaňovací období 2010 a 2011, včetně minimálních a maximálních měsíčních záloh, prostřednictvím kterých se ZP platí, je uveden v tabulce 4.4. Měsíční zálohy na ZP musí být rovněž uhrazeny do 20. dne následujícího měsíce.

Tabulka 2.2 - Vyměřovací základ ZP

Vyměřovací základ	Zdaňovací období 2010	Měsíční zálohy 2010	Zdaňovací období 2011	Měsíční zálohy 2011
Minimální	142 254,-	1 601,-	148 440,-	1 670,-
Maximální	1 707 048,-	19 205,-	1 781 280,-	20 040,-

Zdroj: Vlastní zpracování.

V některých případech je OSVČ z povinnosti platit pojistné z minimálního základu daně vyjmuta. Výčet osob je nad rámec této práce.

Pojistné na zdravotní pojištění činí 13,5 % z určeného VZ (buď minimální, maximální nebo vypočtený ze ZD) a zaokrouhuje se vždy na celé koruny nahoru.

2.3 Charakteristika daňové evidence

Podstata daňové evidence spočívá ve zjišťování skutečných příjmů a skutečných výdajů vynaložených na dosažení, udržení a zajištění těchto příjmů.

Daňovou evidenci mohou podnikatelé vést od 1. 1. 2004, kdy nahradila jednoduché účetnictví, které tímto bylo zrušeno. Daňovou evidenci upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Na rozdíl od jednoduchého účetnictví není daňová evidence tak náročná na administrativu, neklade si příliš vysoké nároky na technické vybavení a metodicky je mnohem jednodušší.

Účelem daňové evidence je poskytovat takové údaje, které slouží k zjištění základu daně z příjmů. Jsou to informace o peněžních tocích a stavu a pohybu majetku a závazků podnikatele. Podnikatel ji však může využít i při ekonomickém rozhodování a řízení firmy. Na konci zdaňovacího období vyplní daňové přiznání tak, aby odpovídalo daňové evidenci.⁴

2.4 Forma a obsah daňové evidence

Daňová evidence obsahuje informace o:

- příjmech a výdajích,
- majetku a závazcích podnikatele.

Příjmy se hodnotí jako kladné přítoky a mohou být získávány z prodeje vlastních výrobků, zboží či z poskytování služeb. Výdaje představují záporné toky, které jsou vynakládány na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Evidence majetku a závazků firmy by měla poskytovat veškeré informace o majetku, který slouží hospodářské činnosti firmy, a o závazcích, které se jako finanční zdroj podílejí na jeho krytí. Podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se majetek, který slouží k podnikatelské činnosti, označuje jako obchodní majetek a lze jej rozdělit na dlouhodobý a krátkodobý.

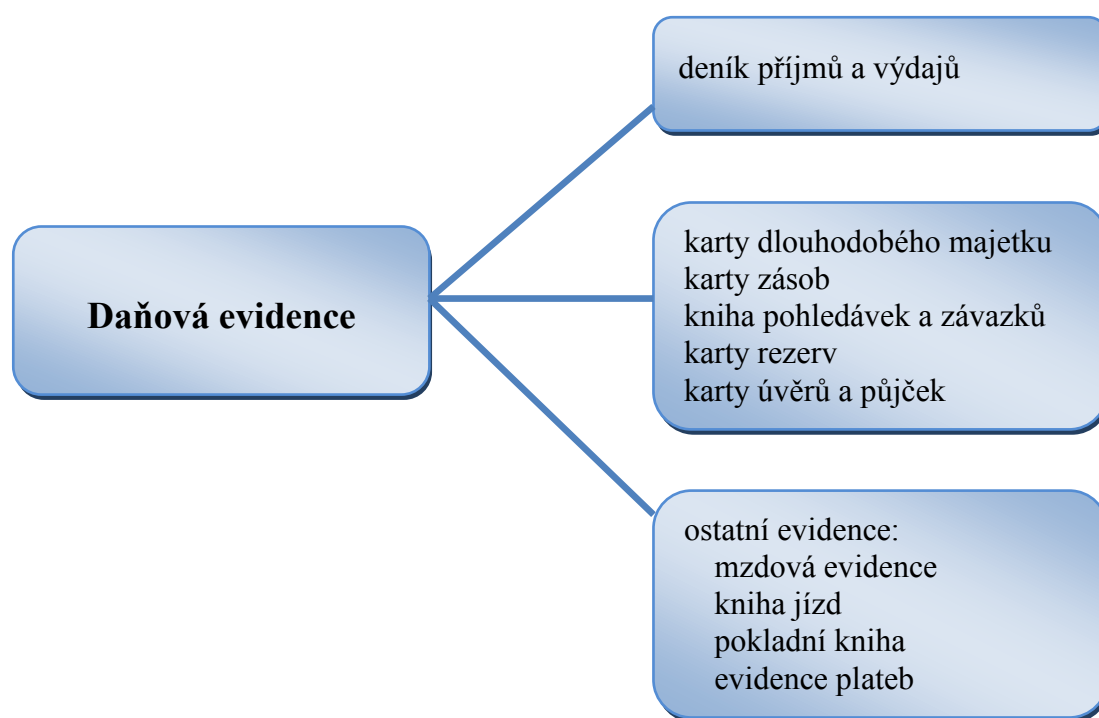
Přesná forma a způsob vedení daňové evidence není zákonem předepsána, tzn., že si jí každý podnikatel může stanovit sám podle svých vnitřních potřeb. Může jí tedy

⁴ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. Předmět daňové evidence, s. 2. ISBN 978-80-247-3198-8.

v průběhu své podnikatelské činnosti měnit a přizpůsobovat vývoji své práce. I přesto musí daňová evidence vést k průkaznosti zaznamenaných údajů a tím i k průkaznosti zjištěného základu daně. Z tohoto důvodu ukládá zákon podnikateli povinnost uchovávat daňovou evidenci za všechna zdaňovací období, pro která neskončila lhůta pro vyměření daně. Lhůtu pro vyměření daně stanovuje § 7b odst. 5 zákona o daních z příjmů (popř. daňový řád).⁵

Forma daňové evidence se odvíjí od jednotlivých složek obchodního majetku. Podnikatel má možnost vytvořit si ke každému druhu majetku a závazku zvláštní dokument (deník, evidenční kartu), který mu bude sloužit při vedení daňové evidence. Takto se formuje struktura daňové evidence, která je schematicky znázorněna na obrázku 2.2.

Obr. 2.2 - Struktura daňové evidence

Zdroj: SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha : GRADA Publishing, 2010. Forma a obsah daňové evidence, s. 14. ISBN 978-80-247-3198-8.

Z obrázku 2.1 vyplývá, že pro peněžní prostředky je vhodné zřídit deník, ve kterém bude podnikatel zachycovat své peněžní toky. Pro ostatní majetek a závazky může použít

⁵ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. Předmět daňové evidence, s. 2. ISBN 978-80-247-3198-8.

evidenční karty, ze kterých lze například zjistit jejich hodnotu, účel pořízení nebo vzniku a jiné údaje.⁶

2.5 Evidence příjmů a výdajů

Jak už bylo dříve zmíněno, každý podnikatel musí evidovat své příjmy a výdaje, jelikož údaje o jeho peněžních tocích, které vznikají v souvislosti s jeho podnikatelskou činností, tvoří hlavní součást daňové evidence.

2.5.1 Evidence příjmů

Podnikateli vstupují do daňové evidence veškeré příjmy, které jsou předmětem daně podle § 7 ZDP. Těmito příjmy se rozumí příjmy peněžní i nepeněžní povahy, které mohou být dosaženy směnou. Za peněžní příjmy se považuje přijetí hotovosti do pokladny nebo připsání peněžních prostředků na bankovní účet. Za příjmy nepeněžní lze považovat zápočet vzájemných pohledávek a závazků. S evidencí příjmů souvisí i evidence denních tržeb, a to v případě, že podnikatel přijímá platby v hotovosti. Povinnost evidovat denní tržby ukládá § 97 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Přijímá-li příjmy v cizích měnách, musí je přepočítávat jednotným kurzem, který se stanoví jako průměr směnného kurzu. Tento kurz stanovuje ČNB vždy poslední den zdaňovacího období.⁷

2.5.2 Evidence výdajů

S přijatým rozhodnutím, že podnikatel povede daňovou evidenci, přijímá povinnost evidovat skutečné výdaje. Jsou to výdaje, které musel vynaložit, aby dosáhl zdanitelných příjmů a zároveň si tyto příjmy zajistil a udržel. Přesně jsou vymezeny v § 24 zákona o daních z příjmů. Takové výdaje snižují základ daně poplatníka. Výdaje mohou být rovněž peněžní a nepeněžní povahy. Peněžní výdaje představují skutečné vynaložení peněžních prostředků. Nejčastějšími nepeněžními výdaji jsou odpisy dlouhodobého majetku a tvorby

⁶ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha : GRADA Publishing, 2010. Forma a obsah daňové evidence, s. 4. ISBN 978-80-247-3198-8.

⁷ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. Evidence příjmů a výdajů, s. 7. ISBN 978-80-247-3198-8.

rezerv. Například odpisy, i přesto, že nepředstavují úbytek peněžních prostředků, snižují hodnotu majetku a i tato skutečnost musí být promítnuta do daňové evidence.⁸

Pro evidenci příjmů a výdajů slouží deník příjmů a výdajů. Zachycují se v něm příchozí a odchozí platby a také nepeněžní transakce, které zvyšují rozdíl mezi příjmy nebo výdaji. Měl by obsahovat minimálně tyto údaje:

- datum uskutečnění transakce
- označení daňového dokladu
- stručný popis transakce
- přehled o celkových příjmech
- přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně
- přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty
- přehled o celkových výdajích
- přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů
- přehled o úpravách podle § 23 a ostatních podle zákona o daních z příjmů, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období.

V deníku náleží každé hospodářské transakci jeden řádek. V něm se provede zápis o dané transakci tak, aby tyto transakce byly uspořádány chronologicky podle jednotlivých daňových dokladů.⁹

Transakce zapisované v deníku příjmů a výdajů, které mají vliv na základ daně a ovlivňují výši daně, lze z časového hlediska zařadit do tří skupin:

- transakce uskutečněné před zahájením činnosti podnikatele
- transakce v průběhu zdaňovacího období
- úpravy prováděné před uzavřením deníku příjmů a výdajů.¹⁰

⁸ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. Evidence příjmů a výdajů, s. 7. ISBN 978-80-247-3198-8.

⁹ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. Evidence příjmů a výdajů, s. 7. ISBN 978-80-247-3198-8.

¹⁰ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. Vedení deníku příjmů a výdajů, s. 12. ISBN 978-80-247-3198-8.

2.6 Evidence majetku a závazků

V následující kapitole je popsána problematika závazků a majetku individuálního podnikatele.

2.6.1 Evidence závazků

Závazek představuje dlužnou peněžní či nepeněžní částku, kterou musíme uhradit jinému subjektu. Při vedení daňové evidence musí podnikatel evidovat závazky, které mu v rámci jeho podnikatelské činnosti vznikají. Závazky podnikatele lze rozdělit na:

- závazky z obchodního styku (přijetím faktury)
- závazky vůči zaměstnancům (neuhrazené mzdy)
- závazky vůči bankám (přijetím půjčky nebo úvěru)
- závazky vůči státu (vůči finančnímu úřadu).

Podnikateli mohou vznikat i závazky vůči jiným subjektům, než je uvedeno.

Zákonem není přesně stanovena forma evidence závazků, ovšem pro přehlednost je vhodné závazky evidovat podle toho, vůči jakému subjektu vznikly. Je účelné, aby si podnikatel vytvořil svou vnitřní číselnou řadu a každému nově vzniklému závazku přiřadil označení, které jej bude identifikovat. Ke každému očíslovanému závazku by si měl poznačit:

- datum splatnosti
- jméno nebo název věřitele
- účel vzniku
- hodnotu závazku
- datum úhrady
- částku úhrady.

Podnikatel si však může zvolit svůj způsob evidence, který mu bude nejvíce vyhovovat.

Nejdůležitější je znát hodnotu závazku. Tu lze zjistit na základě ocenění, které upravuje §7b odst. 3 ZDP. V daňové evidenci se závazky oceňují:

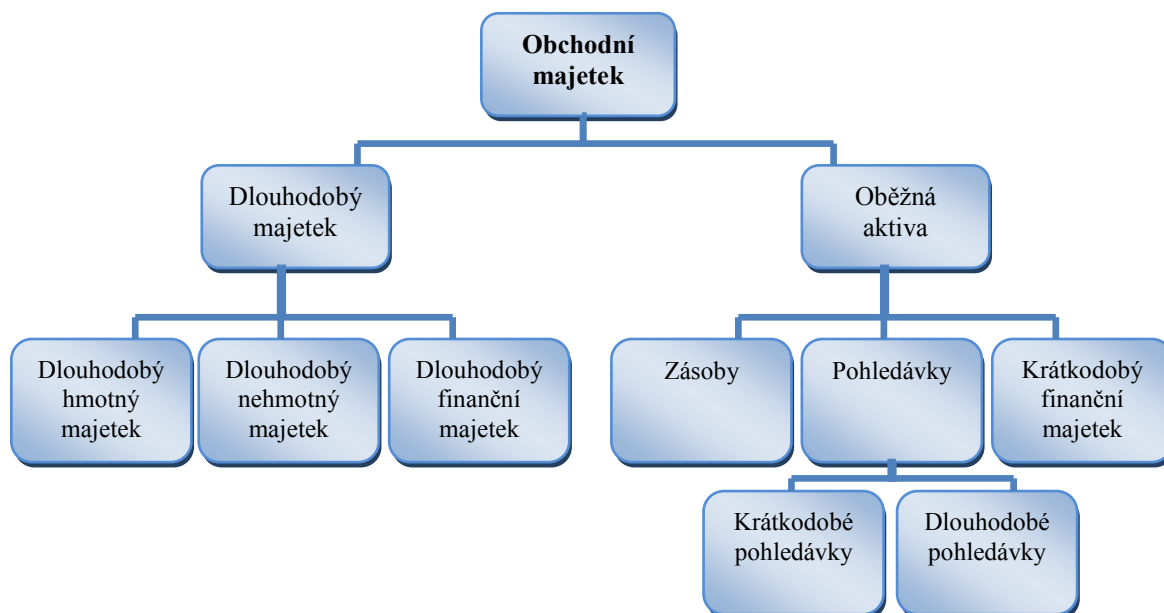
- jmenovitou hodnotou – při jeho vzniku závazku
- pořizovací cenou – při převzetí závazku.¹¹

Závazek nejčastěji zaniká uhrazením dlužné částky, proto musí být tato skutečnost zachycena nejen v evidenci závazků, ale také v evidenci výdajů jako úbytek peněžních prostředků.

2.6.2 Evidence majetku

V daňové evidenci se za obchodní majetek považuje souhrn věcí, pohledávek a jiných penězi ocenitelných hodnot, které podnikatel vlastní a jsou součástí daňové evidence. Jedná se o majetek, který byl pořízen v rámci podnikání nebo byl do podnikání vložen. Obchodní majetek se z časového hlediska člení na dlouhodobý a krátkodobý. Doba použitelnosti dlouhodobého majetku v podniku je delší než jeden rok a časem se opotřebovává. Krátkodobý majetek neboli také oběžná aktiva jsou v podniku po dobu kratší, než je jeden rok a je spotřebováván. Podrobnější členění obchodního majetku je znázorněno v obrázku 2.3.

Obr. 2.3 – Obchodní majetek

Zdroj: Vlastní zpracování

¹¹ SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha : GRADA Publishing, 2010. Evidence závazků, s. 3. ISBN 978-80-247-3198-8.

Do obchodního majetku nelze zařadit pouze část nemovitosti nebo movité věci. Pokud tedy podnikatel vlastní nemovitost, ve které využívá jednu místnost pro podnikání, nemůže do obchodního majetku zařadit pouze používanou místnost, ale musí zařadit celou nemovitost. V případě, kdy je podnikatel spoluvlastníkem určitého majetku, zahrne do obchodního majetku pouze část ve výši spoluvlastnického podílu.¹²

Hmotný majetek

Hmotný majetek v sobě zahrnuje:

- samostatné movité věci nebo soubory movitých věcí
- stavby, budovy, domy, byty, nebytové prostory a pozemky
- pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky
- základní stádo a tažná zvířata
- otvírky nových lomů, pískovišť, hnilišť
- technické zhodnocení a technickou rekultivaci.

Při zařazení hmotného majetku do užívání se oceňuje vstupní cenou, kterou se rozumí:

- pořizovací cena
- vlastní náklady
- reprodukční pořizovací cena
- hodnota nesplacené pohledávky
- cena stanovená podle zvláštního právního předpisu o ocenění majetku darovaného nebo zděděného.¹³

Pořizovací cenou se ocení majetek, který byl nabyt úplatně a vlastními náklady se ocení majetek, jenž podnikatel vyrobil ve vlastní režii. Reprodukční pořizovací cenou se ocení nemovitost, která byla vložena do obchodního majetku až po 5 letech od jejího nabytí, a movitá věc po uplynutí jednoho roku. Reprodukční pořizovací cenou se ocení i majetek nově zjištěný inventarizací.

¹² KUČEROVÁ, Dagmar. Obchodní majetek a daňová evidence podnikatele. In *Podnikatel.cz* [online]. 9.9.2010. [s.l.] : [s.n.], 9.9.2010 [cit. 2011-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/clanky/obchodni-majetek-a-danova-evidence-podnikatele/>>.

¹³ PILÁTOVÁ, Jana . *Daňová evidence : komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 4. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2008. Složky majetku a závazku, jejich ocenění a evidence, s. 31-34. ISBN 978-80-7263-479-8.

Do dlouhodobého hmotného majetku se zařazuje ten, jehož vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč, s výjimkou budov, domů, bytů, nebytových prostorů, staveb a pěstitelských celků, které jsou do něj zařazeny vždy.

Výdaj na pořízení dlouhodobého hmotného majetku není podle zákona o daních z příjmů výdajem daňově uznatelným, tudíž není přímo zahrnut do základu daně. Do základu daně je zahrnován postupně v několika letech pomocí odpisů. V daňové evidenci se používají pouze daňové odpisy. Daňové odepisování je upraveno v § 26 - § 32 ZDP. Odepisování je možno zahájit, byla-li pořízená věc uvedena do způsobilého stavu obvyklému užívání. Zpravidla se jedná o roční odpisy, které lze uplatnit ke konci zdaňovacího období. Poplatník však nemá povinnost odpisy uplatnit. Odepisování lze také přerušit a pokračovat v něm v dalších letech. Musí být ale zachován způsob odepisování tak, jako by k přerušení vůbec nedošlo. Podmínkou však je, že v období, kdy bylo odepisování přerušeno, poplatník neuplatnil paušální výdaje. Pokud je hmotný majetek používán k podnikatelské činnosti jen z části, zahrne se do daňových výdajů pouze poměrná část odpisů. Hmotný majetek, který je odepisován, zatřídí podnikatel v prvním roce odepisování do odepisových skupin. Podle jednotlivých skupin pak zákon stanovuje minimální dobu odepisování. To znamená, že hmotný majetek nesmí být odepsán v době kratší, než stanovuje zákon, protože pak by daný odpis podnikatel nemohl zahrnout do základu daně jako daňově uznatelný výdaj. Poplatník vedoucí daňovou evidenci může pro výpočet odpisů využít metodu rovnoměrného či zrychleného odepisování.

Nehmotný majetek

Nehmotný majetek tak, jak je vymezen v § 32a v ZDP, se nevztahuje na poplatníky vedoucí daňovou evidenci. Dlouhodobý nehmotný majetek není tímto zákonem definován, a proto se vychází z účetních předpisů. Za nehmotný majetek se z hlediska vedení účetnictví považují:

- zřizovací výdaje
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- software
- ocenitelná práva.

Poplatník vedoucí daňovou evidenci by si měl stanovit hranici vstupní ceny, od které bude považovat nehmotný majetek za dlouhodobý. Majetek, jehož vstupní cena bude nižší, je považován za drobný nehmotný majetek. Obecným pravidlem bývá, že se tato hranice

stanovuje ve výši 60 000 Kč. Ovšem toto pravidlo není závazné, poplatník má právo určit si hraniční vstupní cenu podle svého uvážení.¹⁴

Výdaje na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku jsou daňově uznatelné výdaje podle § 24 ZDP, tzn., že není potřeba nehmotný majetek odepisovat. Pro podnikatele – poplatníka daně z příjmů fyzických osob, je odpisování nehmotného majetku ekonomicky nevýhodné. Mnohem výhodnější je zahrnout výdaje na pořízení nehmotného majetku do základu daně v plné výši v příslušném zdaňovacím období.

Pro účely daňové evidence je žádoucí, aby si poplatník vedl evidenční karty majetku a to nejlépe zvlášť pro dlouhodobý hmotný a dlouhodobý nehmotný majetek a dále také pro drobný hmotný a nehmotný majetek. Evidence majetku je důležitá nejen proto, že prokazuje, který majetek je součástí obchodního majetku, ale také pro zachycení daňově uznatelných výdajů, které byly vynaloženy na opravu či údržbu tohoto majetku.

2.7 Zjištění základu daně a výpočet daně

Hlavním cílem daňové evidence je správné zjištění základu daně, od kterého se odvíjí výpočet daně a daňové povinnosti, popř. daňového bonusu.

Podnikatel na konci každého zdaňovacího období uzavírá složky daňové evidence. Uzavřením složek zjistí:

- souhrn zdanitelných příjmů a výdajů, které sleduje v deníku příjmů a výdajů
- stavy neuhrazených pohledávek a závazků
- stavy peněžních prostředků na bankovních účtech a v pokladnách
- stavy majetku a závazků v ostatních složkách daňové evidence
- kurzové rozdíly u bankovních účtů vedených v cizích měnách a u valutových pokladen.

Jako poslední zápisy do deníku příjmů a výdajů zaeviduje zdanitelné příjmy a daňové výdaje, které nejsou peněžními transakcemi. Tyto položky ovlivňují základ daně a jsou vedeny v průběhu zdaňovacího období mimo deník na evidenční kartě.

Nepeněžními příjmy, které zvyšují základ daně, jsou:

¹⁴ PILÁTOVÁ, Jana . *Daňová evidence : komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 4. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2008. Složky majetku a závazku, jejich ocenění a evidence, s. 55. ISBN 978-80-7263-479-8.

- kurzový zisk přepočtený na konci roku
- přijaté věcné dary v souvislosti s podnikáním
- čerpání zákonných rezerv.

Nepeněžními výdaji, které snižují základ daně, jsou:

- kurzová ztráta
- odpisy dlouhodobého hmotného majetku
- tvorba zákonných rezerv a zrušení zákonných rezerv jako storno výdajů
- hodnota poskytnutých zásob jako storno výdajů
- věcný vklad vlastníkem
- časové rozlišení akontace u finančního leasingu
- a jiné.¹⁵

Před konečným uzavřením deníku příjmů a výdajů a ostatních evidenčních karet je nutné zjistit skutečný stav majetku a skutečný stav závazků. Skutečný stav majetku se skládá ze stavu zásob, hmotného majetku a pohledávek. Zjišťuje se fyzickou či dokladovou inventurou a výsledky se porovnají s údaji v evidenčních kartách. O zjištěných skutečnostech provede poplatník zápis a případné rozdíly promítne do daňové evidence.

Následně zjistí základ daně, jež je dílčím základem daně z podnikání. Dílčí základ daně z podnikání se rovná rozdílu příjmů uvedených v § 7 ZDP a výdajů vynaložených na jejich dosažení, udržení a zajištění. Do základu daně lze ovšem zahrnout pouze výdaje daňově uznatelné, jenž jsou vymezeny v § 24 ZDP. Výdaje, které nelze uznat, i přesto, že byly vynaloženy na dosažení podnikatelských příjmů, stanovuje § 25 ZDP. Takto zjištěný základ daně lze ještě v souladu se zákonem upravit a snížit o nezdanitelné částky podle § 15 ZDP a odčitatelné položky upravující § 34 ZDP.

Za nezdanitelnou část základu daně upravenou v § 15 ZDP lze považovat například:

- hodnotu poskytnutého daru, jsou-li splněny zákonné podmínky
- částku zaplacených úroků z úvěru ze stavebního spoření ve zdaňovacím období při splnění zákonných podmínek
- částku zaplacených úroků z hypotečního úvěru poskytnutého bankou při splnění zákonných podmínek

¹⁵ ZNEBEJÁNKOVÁ, Jitka . *Daňová evidence příjmů a výdajů*. [s.l.] : [s.n.], 2007. Výpočet DPFO, s. 52.

- příspěvek na penzijní připojištění poplatníka se státním příspěvkem, snížený o 6 000 Kč a maximálně ve výši 12 000 Kč
- a další.

Za položku odčitatelnou od základu daně se považuje daňová ztráta, která poplatníkovi vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část. Daňovou ztrátu lze od základu daně odečíst nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, kdy byla ztráta vyměřena. Podmínky, za kterých lze daňovou ztrátu odečíst a v jaké výši jsou upraveny v § 34 ZDP.

Po takto sníženém základu daně se jedná o upravený základ daně, který se zaokrouhlí na stovky Kč dolů a následně se z něj vypočte daň z příjmů fyzických osob. K výpočtu daně slouží sazba daně, jež je stanovena v § 16 ZDP a pro rok 2010 a 2011 činí 15 %. Výpočet daně z příjmů fyzických osob znázorňuje schéma 2.1 – Výpočet daňové povinnosti.

Schéma 2.1 – Výpočet daňové povinnosti

ZÁKLAD DANĚ
- nezdanitelné částky § 15
- odčitatelné položky § 34
UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ
Zaokrouhlený základ daně
DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB
- sleva na dani § 35 a § 35ba
- daňové zvýhodnění § 35c
DAŇ PO SLEVÁCH
- záloha na daň
DAŇOVÁ POVINNOST

Zdroj: Vlastní zpracování

Sleva na dani

Vypočtená daň je vždy vyšší než výsledná daňová povinnost, jelikož každý poplatník má nárok na řadu slev snižujících vypočtenou daň. Sleva, která se vztahuje na všechny poplatníky daně z příjmů fyzických osob, se nazývá sleva na poplatníka. Splňuje-li poplatník podmínky stanovené zákonem, může si v daňovém přiznání uplatnit i slevy:

- na manželku či manžela
- pobírá-li invalidní důchod
- pro držitele průkazu ZTP/P
- na studenta soustavně se připravujícího na povolání.

Podmínky, které musí poplatník splňovat, aby si mohl tyto slevy nárokovat, a jejich výši upravuje § 35ba ZDP. Výše uvedených slev jsou zachyceny v tabulce 2.1 – Slevy na dani.

Tabulka 2.1 – Slevy na dani

Druh slevy	Výše slevy v Kč za zdaňovací období:	
	2010	2011
Sleva na poplatníka	24 840	23 640
Sleva na manžela/ku	24 840	24 840
Pro invaliditu I. a II. stupně	2 520	2 520
Pro invaliditu III. stupně	5 040	5 040
Pro držitele průkazu ZTP/P	16 140	16 140
Pro studenta	4 020	4 020

Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Speciální slevou upravenou v § 35c ZDP je daňové zvýhodnění na dítě. Je to jediná sleva, při které může poplatník dosáhnout daňového bonusu, tzn., že mu nevznikne žádná daňová povinnost, ale naopak mu finanční úřad vyplatí daňový bonus. Na daňové zvýhodnění má poplatník nárok v případě, že žije ve společné domácnosti s dítětem, které zároveň vyživuje. Zákon dále upravuje, za jakých podmínek, na kolik dětí a v jaké výši lze

daňové zvýhodnění uplatnit. Pro rok 2011 činí daňové zvýhodnění na jedno dítě 11 604 Kč (oproti předchozímu roku nedošlo ke změně).

Všechny skutečnosti, které poplatník uplatní při výpočtu daně, uvede v daňovém přiznání. Podnikatelům, kteří mají příjmy z podnikání podle § 7 ZDP, je vyhrazena příloha č. 1 daňového přiznání.

V dnešní době existuje řada softwarů, které umí vypočítat daňovou povinnost a podstatné údaje vyplnit do příslušných řádků daňového přiznání. Podnikatel pak musí vyplněné daňové přiznání doručit finančnímu úřadu do 31. března následujícího roku, po skončení zdaňovacího období. Pokud daňové přiznání za poplatníka zpracovává daňový poradce, posunuje se termín až do 30. června. Ovšem do 31. března musí finančnímu úřadu nahlásit, že využívá služeb daňového poradce.

2.8 Praktický příklad - vedení daňové evidence

Zadání:

Podnikatel Jan Novák pracuje jako osoba samostatně výdělečně činná. Druhem jeho podnikatelské činnosti je truhlářství, podlahářství. Podniká od roku 2005. Není zapsán v obchodním rejstříku. Není plátce DPH.

Pro daňové odepisování hmotného majetku si zvolil zrychlenou metodu.

Předpokládáme, že nedošlo ke změně používaných metod ani k přechodu mezi způsoby zdaňování. V modelovém příkladu neuplatní Jan Novák žádnou odčitatelnou položku ani nezdanitelnou část základu daně.

Úkolem je zjistit a porovnat výši zdanění jeho příjmů za zdaňovací období 2010 při:

- vedení daňové evidence
- vedení účetnictví
- uplatnění paušálních výdajů

Podnikatel evidoval k 1. 1. 2010 tyto skutečnosti:

Neuhrazené pohledávky - faktury vystavené 31. 12. 2009 (za prodej výrobků, zboží a služeb)	138 000 Kč
Neuhrazené závazky - faktury a jiné doklady vystavené 31. 12. 2009	156 000 Kč
z toho: za služby roku 2009	26 000 Kč
za materiál	95 000 Kč
mzdy a odvody z mezd za 12/2009	35 000 Kč

Ve svém obchodním majetku eviduje nákladní automobil, který pořídil v roce 2008 a v témže roce jej také do obchodního majetku zařadil. Vstupní cena majetku je 500 000 Kč. Nákladní automobil patří do 2. odpisové skupiny a jeho doba odepisování je stanovena minimálně na 5 let. Podnikatel se rozhodl, že tento majetek bude odepisovat zrychlenou metodou. Pro tuto metodu odepisování jsou přiřazeny koeficienty:

- v prvním roce odepisování: 5
- v dalších letech odepisování: 6
- pro zvýšenou zůstatkovou cenu: 5

Zrychlené odpisy se počítají podle vzorců:

$$RO_1 = \frac{VC}{k_1} \quad (2.1)$$

kde: RO_1 – roční odpis v 1. roce odepisování
 VC – vstupní cena majetku
 k_1 – koeficient v 1. roce odepisování

$$RO_n = \frac{(2 \times ZC)}{k - n} \quad (2.2)$$

kde: RO_n – roční odpis v dalších letech odepisování
 ZC – zůstatková cena majetku
 k – koeficient pro další roky odepisování
 n – počet let, pro které bylo odepisováno

Pro výpočet odpisu za zdaňovací období 2010 se použije vzorec (2.2), jelikož podnikatel začal nákladní automobil odepisovat v roce 2008 a doposud odepisování nepřerušil. Po dosazení dat do uvedeného vzorce bude odpis za rok 2010 ve výši:

$$RO_{2010} = \frac{(2 \times 240\,000)}{6 - 4} \quad RO_{2010} = 120\,000$$

V průběhu roku 2010 dosáhl následujících příjmů a výdajů ať formou bezhotovostního platebního styku nebo platbami v hotovosti:

Příjmy:

Úhrada pohledávek za prodané výkony evidovaných k 31. 12. 2009 v plné výši	138 000 Kč
Úhrada vystavených dokladů v roce 2010 (faktury a pokladní doklady za přímé platby za prodej výrobků, zboží a služeb)	768 000 Kč

Výdaje:

Úhrada závazků evidovaných k 31. 12. 2009 do 31. 1. 2010	156 000 Kč
Úhrada faktury za materiál	285 000 Kč
Vyplacení mezd včetně odvodů pojištění a daně	242 000 Kč
Úhrada platby na zdravotní a sociální pojištění podnikatele:	
záloha na sociální pojištění OSVČ	70 000 Kč
záloha na zdravotní pojištění OSVČ	35 000 Kč
Výdaje na naftu pro nákladní automobil	35 900 Kč

Na konci roku 2010 evidoval:

Neuhrazené pohledávky - faktury vystavené 31. 12. 2010 (za prodej výrobků, zboží a služeb)	197 000 Kč
Neuhrazené závazky - faktury vystavené 31. 12. 2010	151 000 Kč
z toho: za služby roku 2010	15 000 Kč
za materiál	93 000 Kč
mzdy a odvody z mezd za 12/2010	43 000 Kč

Pokud se podnikatel rozhodne vést daňovou evidenci, pak mu do základu daně budou vstupovat příjmy, které jsou předmětem daně a výdaje, které v daném zdaňovacím období přijal nebo uhradil. Jen u výdajů na úhradu 1. zvýšené splátky a dalších splátek finančního leasingu s následnou koupí vstoupí do základu daně pouze ta část výdajů, která připadá na dané zdaňovací období. Jedná se o časové rozlišení těchto splátek finančního leasingu. Poplatník Jan Novák nevyužívá služeb leasingové společnosti, proto se časovým rozlišením

zabývat nebude a do základu daně zahrne veškeré příjmy a výdaje, které mu ve zdaňovacím období 2010 vznikly.

2.8.1 1. možnost zdanění podnikatele

Podnikatel Jan Novák má několik možností, jak upravit základ daně a vypočíst daň. V první variantě zahrne do základu daně daňové odpisy a uplatní skutečné výdaje na naftu pro nákladní automobil.

Podnikatel dosáhl zdanitelných příjmů ve výši 906 000 Kč. Součástí těchto příjmů je:

- úhrada pohledávek evidovaných k 31. 12. 2009 ve výši 138 000 Kč
- úhrada vystavených dokladů v roce 2010 ve výši 768 000 Kč.

Výdaje podnikatele v roce 2010 činily 928 000 Kč, z toho byly daňově uznatelné výdaje v částce 718 900 Kč. Do uznatelných výdajů lze zahrnout:

• úhradu závazků evidovaných k 31. 12. 2010	156 000 Kč
• úhrada faktury za materiál	285 000 Kč
• výplatu mezd a odvodů na pojištění a daň	242 000 Kč
• výdaje na pořízení nafty do nákladního automobilu	35 900 Kč

Daňové odpisy pro dané zdaňovací období jsou ve výši 120 000 Kč.

Zná-li podnikatel příjmy a výdaje vstupující do základu daně, může základ daně zjistit, upravit a vypočítat daň. Ve skutečnosti se všechny známé skutečnosti uvádějí do daňového přiznání, které navádí ke správnému zjištění daňové povinnosti. Pro přehlednost provedeme zdanění pana Nováka v následujícím schématu 2.2.

Schéma 2.2: Zdanění podnikatele – daňová evidence

Příjmy	906 000,-
Výdaje	718 900,-
- Daňové odpisy	120 000,-
= Základ daně	67 100,-
Daň 15 %	10 065,-
Sleva na dani	24 840,-
Daňová povinnost	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Panu Novákovi byla vypočtena daň ve výši 10 065 Kč. Vypočtená daň je ale nižší, než výše slev na dani, na které má pan Novák nárok, tudíž jeho daňová povinnost bude 0,-. Kdyby se podnikatel rozhodl neuplatňovat daňové odpisy nebo by v daňové evidenci neměl žádný obchodní majetek, který lze odepisovat, jeho ZD by vzrostl a vznikla by mu daňová povinnost. V tomto případě je rozhodnutí o uplatnění daňových odpisů logické. V další variantě zjistíme, že pro nulovou daňovou povinnost tyto odpisy přece jen není nutné uplatňovat.

Pan Novák podá daňové přiznání v termínu pro podání daňového přiznání, ale neodvede finančnímu úřadu žádnou daň. Jelikož nespolupracuje s daňovým poradcem, musí jej podat do 31. března 2011.

2.8.2 2. možnost zdanění podnikatele

I přesto, že v první variantě pan Novák nemá žádnou daňovou povinnost, existuje varianta výhodnější, než byla ta předchozí.

Jelikož má každý poplatník nárok na slevu na dani ve výši 24 840,- (při zdaňování příjmů za rok 2011 to bude 23 640,-), pak při základu daně ve výši 165 600,- bude daňová povinnost poplatníka nulová. Pokud by uplatnil i jiné slevy, nezdánitelné částky a odčitatelné položky, jak k tomu v běžném životě bývá, mohl by být základ daně ještě vyšší, aniž by vznikla poplatníkovi daňová povinnost.

Proto pan Novák nebude uplatňovat skutečné výdaje na pořízení nafty pro nákladní automobil ve výši 35 900 Kč, ale uplatní paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem. V jeho případě se jedná o částku 60 000 Kč. Pak by daňově uznatelné výdaje bez

uplatnění daňových odpisů byly ve výši 743 000 Kč a základ daně by činil 163 000 Kč. Z toho vyplývá, že v našem konkrétním případě je pro poplatníka Jana Nováka optimální, když pro toto zdaňovací období přeruší odpisování a nesníží příjmy o daňové odpisy ve výši 120 000 Kč. Tyto odpisy si může uplatnit až v následujících zdaňovacích obdobích. Znamená to, že uplatnění daňových odpisů v jiném zdaňovacím období může eliminovat nedostatek výdajů.

Ve schématu 2.3 je znázorněno zdanění příjmů optimálním způsobem.

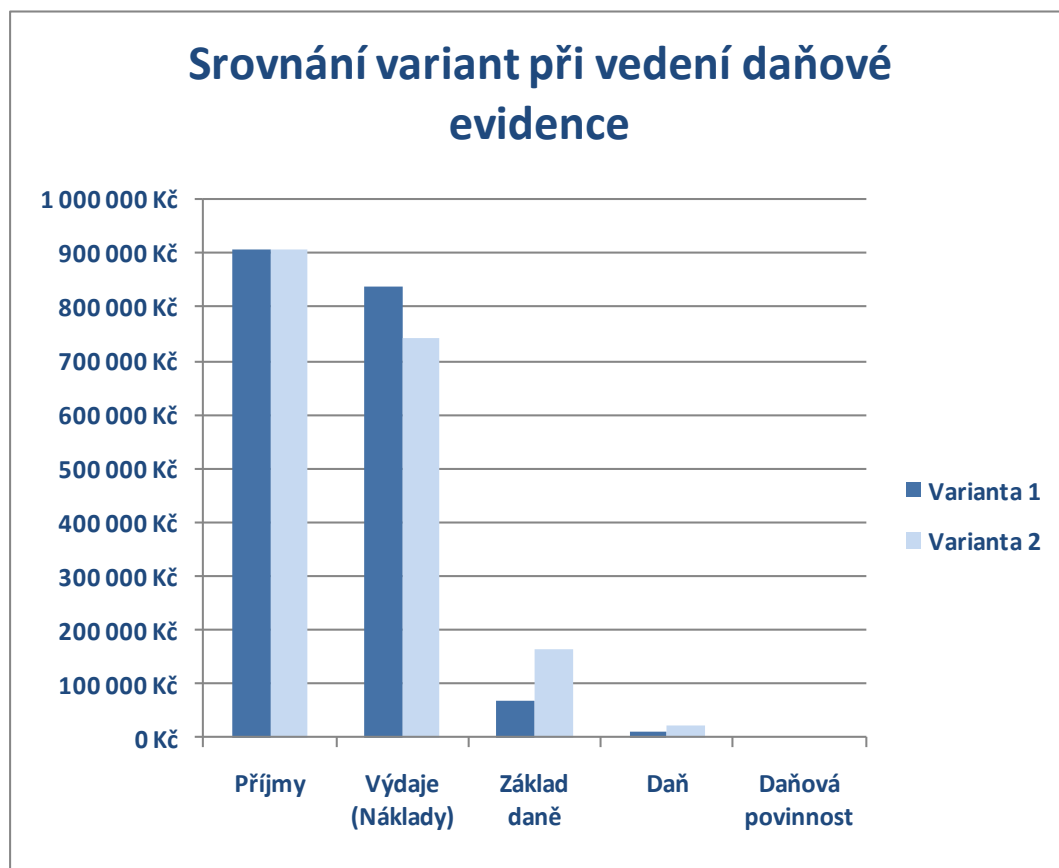
Schéma 2.3: Zdanění podnikatele – optimální varianta daňové evidence

Příjmy	906 000,-
- Výdaje	743 000,-
= Základ daně	163 000,-
Daň 15 %	24 450,-
Sleva na dani	24 840,-
Daňová povinnost	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Obě varianty názorně porovnává graf 2.1 – Srovnání variant při vedení daňové evidence.

Graf 2.1 – Srovnání variant při vedení daňové evidence

Zdroj: Vlastní zpracování

Z předchozího grafu jasně vyplývá, že v druhé variantě došlo k poklesu výdajů (nákladů) a také k růstu základu daně, přesto daňová povinnost poplatníka zůstala rovna nule. Velkou roli zde hraje sleva na dani na poplatníka a paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem. Na těchto dvou faktorech pak závisí rozhodnutí o uplatnění či neuplatnění daňových odpisů ve zdaňovacím období.

3. Vedení účetnictví

Ještě do roku 2003 se účetnictví rozdělovalo na jednoduché a podvojně. Dnes už fyzické osoby jednoduché účetnictví vést nemohou, proto se pod pojmem účetnictví rozumí podvojně účetnictví.

V České republice je účetnictví podnikatelů upraveno mnoha právními předpisy. Nejdůležitějšími právními předpisy jsou:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- vyhláška č. 500/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojněho účetnictví.
- České účetní standardy.

Právními předpisy, které nepřímo ovlivňují vedení účetnictví, jsou např. zákon o daních z příjmů, zákon o cenných papírech a obchodní zákoník. Všechny právní normy, které ovlivňují účetnictví, ve svém komplexu utvářejí účetní systém.¹⁶

3.1 Vymezení účetních jednotek

Subjekt, který vede účetnictví je účetní jednotkou. Účetní jednotka je pojem vymezený zákonem o účetnictví. Stane-li se fyzická nebo právnická osoba účetní jednotkou, má povinnost účtovat v soustavě podvojněho účetnictví. Fyzické osoby se stávají účetní jednotkou tehdy:

- jsou-li podnikateli a jsou zapsány v obchodním rejstříku
- jsou-li podnikateli a jejich obrat z podnikání podle zákona o dani z přidané hodnoty včetně zdanitelných plnění osvobozených od DPH přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč,
- vedou podvojně účetnictví dobrovolně
- vedou účetnictví podle zvláštního právního předpisu

¹⁶ RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 10. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2010. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy, s. 11. ISBN 978-80-7263-580-1.

- jsou-li podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení je osobou, která povinně vede podvojný účetnictví.

Fyzická osoba, jež je podnikatelem, se do obchodního rejstříku může zapsat dobrovolně, tj. na vlastní žádost, nebo tak musí učinit povinně. Povinnost zapsat se do obchodního rejstříku zákon ukládá v případě, že výše jejích výnosů nebo příjmů snížených o daň z přidané hodnoty, je-li součástí výnosů nebo příjmů, dosáhla v průměru za dvě po sobě bezprostředně následující účetní období částku 120 mil. Kč.¹⁷

Fyzickým osobám zapsaným v obchodním rejstříku, vzniká povinnost vést účetnictví dnem zapsání. Fyzickým osobám, jež se staly účetní jednotkou z jiného důvodu (překročení obratu, účast ve sdružení nebo dle zvláštního předpisu), tato povinnost vzniká prvním dnem účetního období následujícím po kalendářním roce, kdy nastaly rozhodné skutečnosti.

Fyzická osoba ukončí vedení účetnictví vždy při ukončení své činnosti. Pokud se ovšem rozhodne ukončit vedení účetnictví dříve, může tak učinit až po uplynutí pěti po sobě následujících účetních obdobích, ve kterých vedla účetnictví. Tato podmínka platí i v případě, že fyzická osoba začala vést účetnictví povinně z důvodu překročení obratu a tento obrat překročila pouze v prvním roce.¹⁸

3.2 Charakteristika účetnictví

Podstatou účetnictví je zaznamenávání informací o hospodářských jevech podniku v peněžních jednotkách. Jedná se o záznamy v písemné podobě. Dříve se tyto záznamy vytvářely ručně. Dnes se využívá především vysoce odborných softwarů, které tuto práci výrazně usnadňují. Účetnictví se vede v české měně a za jeho správnost odpovídá účetní jednotka. Ze zákona je podnikateli uložena povinnost účtovat na základě účetních dokladů při dodržení směrné účtové osnovy.¹⁹

¹⁷ RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka*. 11. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2011. Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů, s. 2. ISBN 978-80-7263-633-4.

¹⁸ RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka*. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2010. Povinnost vedení účetnictví, s. 38-40. ISBN 978-80-7263-580-1.

¹⁹ ŠTOHL, Pavel. *Účetnictví : pro střední školy a veřejnost*. sedmé, upravené vydání. Znojmo: Tiskárny Havlíčkův Brod, 2005. Podstata, význam a funkce účetnictví, s. 3-5.

3.2.1 Účetní doklady

Účetní doklad je průkazný dokument, který obsahuje účetní záznam o hospodářské nebo účetní operaci. Slouží jako podklad pro účtování zaznamenaných operací.²⁰ Člení se:

- podle druhu
 - faktury vystavené a přijaté
 - pokladní doklady příjmové a výdajové
 - bankovní výpisy
 - vnitřní účetní doklady
- podle počtu
 - jednotlivé
 - sběrné
- podle místa vzniku
 - vnější
 - vnitřní.²¹

Aby mohla účetní jednotka použít účetní doklad jako průkazný prostředek, musí mít tyto náležitosti:

- označení účetního dokladu
- popis účetního případu a označení jeho účastníků
- peněžní částku nebo údaje o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství
- okamžik vyhotovení účetního dokladu
- okamžik uskutečnění účetního případu
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Povinnost o náležitostech účetních dokladů ukládá zákon o účetnictví. Údaje v účetních dokladech musí být zapsány tak, aby byly po celou dobu úschovy plně čitelné.

²⁰ RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka*. 11. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2011. Účetní doklady, s. 52-53. ISBN 978-80-7263-633-4.

²¹ ŠTOHL, Pavel. *Účetnictví : pro střední školy a veřejnost*. sedmé, upravené vydání. Znojmo: Tiskárny Havlíčkův Brod, 2005. Význam a druhy účetních dokladů, s. 10-11.

3.2.2 Účtový rozvrh a účty

Účetní jednotka musí dodržovat směrnou účtovou osnovu. Na základě směrné účtové osnovy, která je stanovena zákonem si podnikatel vytvoří účtový rozvrh podle svých vnitřních potřeb a tento rozvrh využívá při účtování skutečností, které nastaly v rámci jeho podnikatelské činnosti. Těmito skutečnostmi jsou informace o stavu a pohybu majetku, závazků, vlastního kapitálu, nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření, jenž je rozdílem mezi výnosy a náklady. Účtový rozvrh podnikatele obsahuje účty, jež jsou zařazeny do 7 účtových tříd. Jedná se o účty:

- rozvahové
 - aktivní
 - pasivní
- výsledkové
 - nákladové
 - výnosové.²²

Každý účet se skládá ze dvou stran, které jsou nejčastěji označovány jako strana Má dáti (pravá strana) a Dal (levá strana). Na stranách rozvahových účtů se evidují přírůstky a úbytky aktiv a pasiv. Na výsledkových účtech se zachycuje nárůst výnosů a nákladů. Každá účetní operace musí být zúčtována stejnou peněžní částkou na dvou účtech, a to na jednom účtu na straně Má dáti a na druhém účtu na straně Dal. Takovému zápisu se říká podvojný zápis.

3.2.3 Účetní období

Skutečnosti, o kterých účetní jednotka účtuje, se zachycují do období, se kterým časově a věcně souvisí. Takové období se nazývá účetní období. Účetním obdobím je

- kalendářní rok
- hospodářský rok.

²² RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 11. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2011. Účetní metody a účetní principy, s. 27. ISBN 978-80-7263-633-4.

O hospodářský rok se jedná tehdy, začíná-li účetní období prvním dnem jiného měsíce než je leden. Účetní období zpravidla trvá dvanáct měsíců. Toto období může být kratší nebo delší v případě, že bezprostředně předchází změně účetního období.²³

3.2.4 Účetní knihy

Pro zaznamenávání účetních operací slouží účetní knihy. Mimo tyto knihy nelze účetní záznamy provádět. Do účetních knih patří:

- deník
- hlavní kniha
- knihy analytických účtů
- knihy podrozvahových účtů.

Deník prokazuje zaúčtování všech účetních případů v účetním období a zápisy jsou v něm uspořádány chronologicky.

Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu a obsahuje minimálně tyto informace:

- zůstatky účtu ke dni otevření hlavní knihy
- souhrnné obraty strany Má dati a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc
- zůstatky účtu ke dni sestavení účetní závěrky.

Knihy analytických účtů slouží pro podrobné rozvádění účetních zápisů hlavní knihy. To znamená, že určitému syntetickému účtu jsou přiřazeny účty analytické, které přesněji specifikují, o jakou účetní operaci se jedná. Tyto analytické účty jsou v uvedených knihách souhrnně vedeny.

Knihy podrozvahových účtů slouží pro takové účetní zápisy, které nejsou zachycena v knihách předešlých.²⁴

²³ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

²⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

3.2.5 Účetní závěrka

Účetní jednotka má povinnost, stanovenou zákonem o účetnictví, sestavit účetní závěrku. V případě fyzické osoby musí obsahovat:

- jméno a příjmení, bydliště a místo podnikání, pokud se od bydliště liší
- identifikační číslo, pokud jej má fyzická osoba přiděleno
- předmět podnikání nebo jiné činnosti
- rozvahový den nebo jiný okamžik sestavení účetní závěrky

a musí k ní být připojen podpisový záznam účetní jednotky. Účetní závěrku jako nedílný celek tvoří:

- rozvaha
- výkaz zisku a ztráty
- příloha.

Příloha vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Dále obsahuje údaje o výši splatných závazků na sociální a zdravotní pojištění a o výši evidovaných daňových nedoplatků u místně příslušných finančních orgánů. Součástí účetní závěrky může být i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Podnikající fyzické osoby mohou sestavit účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu, pokud nemají povinnost mít ji ověřenou auditorem.²⁵

3.2.6 Rozsah vedení účetnictví

Účetnictví se vede v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu mohou z podnikatelských subjektů vést pouze fyzické osoby, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Zjednodušený rozsah vedení účetnictví představuje tyto možnosti zjednodušení:

- možnost sestavení účtového rozvrhu na úrovni účtových skupin
- možnost spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize
- nebudou účtovat o rezervách a opravných položkách s výjimkou rezerv a opravných položek podle zvláštního zákona
- možnost nepoužívat analytické a podrozvahové účty

²⁵ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

- nepoužití ustanovení o ocenění reálnou hodnotou či ocenění ekvivalencí.²⁶

3.3 Vlastní kapitál a účtování individuálního podnikatele

Podnikatel má možnost při vzniku firmy i během celého roku vkládat do firmy kapitál, který mu bude sloužit při jeho podnikatelské činnosti. Má právo vybírat peněžní prostředky pro svou osobní spotřebu. Může přijímat i dary od svých partnerů a vložit je do podniku. Všechny tyto případy se musí zachytit v účetnictví podnikatele. Pro tyto účely byl zaveden speciální účet 491 – Účet individuálního podnikatele. Jedná se o pasivní účet, ale může nabýt i aktivního zůstatku, například při vysokém zadlužení firmy.

Při roční uzávěrce účtů se zjistí zisk, popř. ztráta a ten se na začátku dalšího období při otevírání knih převede právě na účet 491 se souvztažným zápisem na účtu 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení.

Hlavní důvody pro zavedení účtu 491 byly tyto:

- podnikatel vede podvojně účetnictví, ale jeho příjmy podléhají dani z příjmů fyzických osob
- nelze přesně vymezit obchodní a osobní majetek
- o vykázaném hospodářském výsledku rozhoduje podnikatel, protože nemá povinnost tvořit fondy ze zisku
- nemá povinnost vložit do firmy základní kapitál, proto se jeho výše, pokud jej vloží, nezapisuje do obchodního rejstříku.²⁷

3.4 Majetek individuálního podnikatele

Majetek, který podnikatel zařadí do podnikání, se stává obchodním majetkem, stejně jako při vedení daňové evidence. Rozdíl vzniká u ocenění pro zařazení do dlouhodobého a drobného majetku a při odepisování obchodního majetku.

²⁶ RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 11. aktualizované vydání. O: ANAG, 2011. Rozsah vedení účetnictví, s. 3. ISBN 978-80-7263-633-4.

²⁷ RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 11. aktualizované vydání. O: ANAG, 2011. Účtování individuálního podnikatele, s. 2. ISBN 978-80-7263-633-4.

3.4.1 Odpisy dlouhodobého majetku

Účetní jednotka odepisuje dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek. K tomu jí slouží odpisy:

- účetní
- daňové.

Účetní odpisy vyjadřují skutečnou míru opotřebení majetku. Účtuje se o nich a pro účetní jednotku představují náklady, jež nejsou z daňového hlediska uznatelné a zvyšují základ daně. Účetní odpisy snižují hodnotu majetku zařazeného do užívání, proto je zřejmé, že nelze odepsat hodnotu majetku během jednoho účetního období, ale musí tak být učiněno během několika let. Podnikatel si sestaví odpisový plán, ve kterém si stanoví, jakým způsobem bude majetek odepisovat a jak bude postupovat. Základem pro výpočet účetního odpisu je vstupní cena majetku zařazeného do užívání. O odpisech lze účtovat měsíčně, čtvrtletně nebo ročně k datu účetní závěrky. Účetní odpisování nelze přerušit.²⁸

Daňové odpisy upravuje zákon o daních z příjmů. Účetní jednotka o daňových odpisech neúčtuje, ale jejich výše lze využít při snížení základu daně, proto se jimi účetní jednotka zabývá k datu účetní závěrky. Obdobně jako u vedení daňové evidence zařadí účetní jednotka dlouhodobý hmotný majetek do příslušné odpisové skupiny a zvolí si rovnoměrný nebo zrychlený způsob odepisování. V průběhu odepisování nesmí zvolený způsob měnit. Na rozdíl od účetních odpisů, lze daňové odpisování přerušit shodně jako při vedení daňové evidence. V podvojném účetnictví se nehmotný majetek odepisuje.

Ani daňově ani účetně nelze odepsat vyšší hodnotu majetku, než je hodnota, v jaké byl zařazen do užívání.

3.4.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Při účtování o nehmotném majetku se individuální podnikatel zpravidla řídí zákonem o daních z příjmů, v němž je nehmotný majetek vymezen obdobně jako v účetních předpisech. Za dlouhodobý nehmotný majetek se považuje ten, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok. Hraniční oceňovací limit pro zařazení do dlouhodobého majetku si stanoví

²⁸ KOLEKTIV AUTORŮ, *Účetnictví podnikatelů*. 1. vydání. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2009. Odpisování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, s. 215. ISBN 978-80-248-2149-8.

účetní jednotka sama. Zákonem o daních z příjmů je ovšem tato hranice stanovena na 60 000 Kč. Proto je vhodné, aby účetní jednotka respektovala hranici stanovenou ZDP. Bez ohledu na výši pořizovací ceny bude za dlouhodobý nehmotný majetek vždy považován goodwill, i když s se tím u individuálního podnikatele v praxi nesetkáváme.²⁹

Pokud tedy výše pořizovací ceny nehmotného majetku překročí stanovenou hodnotovou hranici, pak se o něm bude účtovat na účtech účtové skupiny 01- Dlouhodobý nehmotný majetek. Pokud této hranice pořizovací cena nedosáhne, proúčtuje se tato hodnota rovnou do nákladů na vrub účtů účtové skupiny 51 – Služby.

Dlouhodobý nehmotný majetek se při vedení účetnictví odepisuje a odpisy se zaúčtují do nákladů postupně v průběhu několika let, zatímco při vedení daňové evidence se výdaje na pořízení nehmotného majetku uplatňují v uznatelné výši v daném zdaňovacím období. Účetní odpis nehmotného majetku je zachycen na straně MD na účtu 551 a na straně dal v účtové skupině 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku.

3.4.3 Dlouhodobý hmotný majetek

Za hmotný majetek je při vedení účetnictví považován ten, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok, shodně jako při vedení daňové evidence. Ovšem hodnotový limit, kdy se bude majetek považovat za drobný a kdy za dlouhodobý, si stanoví účetní jednotka sama. Daňové odpisy hmotného majetku pak může uplatnit pouze u majetku, jehož vstupní cena je nejméně 40 000 Kč. Zatímco účetně může odepisovat i majetek se vstupní cenou nižší než 40 000 Kč. Dlouhodobý hmotný majetek bude zachycen v účtové skupině 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný a 03 – Dlouhodobý majetek neodepisovaný. Odpisy hmotného majetku jsou zachyceny na nákladovém účtu 551 – Odpisy DHM a DNM a v účtové skupině 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. Drobný hmotný majetek se proúčtuje přímo do nákladů na účty skupiny 50 – Spotřebované nákupy.

²⁹ RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 11. aktualizované vydání. O: ANAG, 2011. Dlouhodobý nehmotný majetek, s. 88. ISBN 978-80-7263-633-4.

3.5 Náklady, výnosy a výsledek hospodaření

Vede-li fyzická osoba účetnictví, pak jsou pro ni při zjišťování základu daně podstatné právě náklady, výnosy, a výsledek hospodaření, který se na základ daně transformuje.

3.5.1 Náklady

Náklady představují spotřebu ekonomického zdroje, za účelem dosažení budoucího prospěchu.

Účtují se zásadně do období, se kterým časově a věcně souvisí. Pro účtování nákladů slouží 5. účtová třída. Účtováním nákladů do příslušných nákladových skupin je rozdělujeme na provozní, finanční a mimořádné. Z hlediska daní z příjmů je vhodné vytvořit si nákladové analytické účty, které budou rozlišovat, zda je daná nákladová položka daňově uznatelná či neuznatelná.

Náklady podnikateli vznikají například při spotřebě materiálu, vyskladnění zboží či využívání služeb od jiných subjektů.

3.5.2 Výnosy

Výnosy představují ekonomický prospěch z vynaložené podnikatelské činnosti za určité období.

Stejně jako náklady se účtují do období, se kterým časově a věcně souvisí. V účetnictví pro jejich účtování byla zřízena 6. účtová třída. Rovněž se při účtování do jednotlivých účtových skupin rozdělují na provozní, finanční a mimořádné. Analytické členění výnosů není příliš potřebné, jelikož u podnikajících fyzických osob zpravidla podléhají zdanění v plné výši (pokud nejsou zdaněny srážkovou daní).

Hlavní složkou výnosů jsou v podniku tržby, které podnikatel získá prodejem výrobků, zboží či služeb.

3.5.3 Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření představuje rozdíl mezi výnosy účtové třídy 6 a náklady účtové třídy 5. Ve výkazu zisku a ztrát se vykazuje v členění na:

- provozní, jež je rozdílem provozních výnosů a provozních nákladů
- finanční, ten se rovná rozdílu finančních výnosů a finančních nákladů
- mimořádný, který v podniku vzniká z mimořádných činností a je rozdílem mimořádných výnosů a mimořádných nákladů.

Provozní a finanční výsledek hospodaření společně se splatnou a odloženou daní z příjmů tvoří výsledek hospodaření za běžnou činnost.

Z hlediska daní z příjmů slouží VH ke zjištění základu daně.³⁰

3.6 Základ daně

Při vedení účetnictví se vychází z výsledku hospodaření, který se transformuje na základ daně. Výsledek hospodaření se rovná rozdílu výnosů a nákladů. Výnosy i náklady zpravidla vznikají v jiném časovém okamžiku než příjmy a výdaje. Znamená to, že poplatník může zdanit příjem, který ve skutečnosti ještě neobdržel, ale také uplatnit náklad, který v daném okamžiku nepředstavuje úbytek peněžních prostředků, tedy výdaj.

Transformace výsledku hospodaření na základ daně probíhá tak, že se od výsledku hospodaření odečtou výnosy, které nejsou zdanitelné podle § 7 ZDP. Může se jednat například o výnosy, které už byly zdaněny zvláštní sazbou daně nebo vstupují do jiného dílčího základu daně. Dále se k výsledku hospodaření přičtou náklady, které nelze uznat z hlediska daně z příjmů. Úpravou VH se zabývá § 23 ZDP, který přesně vymezuje, o co se VH zvyšuje či snižuje a co se zahrnuje do ZD. Zjištěný základ daně lze dále upravit shodně, jako při vedení daňové evidence. To znamená, že základ daně můžeme snížit o odčitatelné položky a nezdanitelné části a rovněž si podnikatel vedoucí účetnictví může uplatnit slevy na dani.

³⁰ RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 10. aktualizované vydání. O: ANAG, 2011. Náklady, výnosy a výsledek hospodaření, s. 167-168. ISBN 978-80-7263-580-1.

3.7 Výhody a nevýhody vedení účetnictví

Fyzická osoba jako individuální podnikatel má mnoho výhod, které by jako právnická osoba neměla. Například nemá stanovenou povinnost tvořit základní kapitál ani rezervní fond, popřípadě jiné fondy. To znamená, že jí náleží celý čistý zisk, který nemusí přerozdělovat do žádných fondů. Má možnost vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, pokud nemá povinnost ověřit účetní závěrku auditorem. Při podnikání může využít spolupracujících osob, na které lze rozdělit podnikání a eliminovat tak část rizik. Jelikož je fyzická osoba poplatníkem daně z příjmů fyzických osob, vztahuje se na ni sazba daně ve výši 15 %, zatímco zisky právnických osob podléhají zdanění ve výši 19 %. A v neposlední řadě může také uplatňovat slevy na dani a daňové zvýhodnění.

Vedení účetnictví je administrativně a technicky náročnější, než vedení daňové evidence. Podnikatel ručí za nesplacené závazky celým svým majetkem. Nemá nárok na mzdu a musí sám za sebe odvádět pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, o které si nemůže snížit základ daně. Pokud se rozhodne vést účetnictví, zavazuje se, že jej povede nejméně po dobu 5 let a nemůže přejít na jinou formu evidence.

3.8 Praktický příklad - vedení účetnictví

Nyní zjistíme, jak by vypadalo zdanění pana Nováka, kdyby se rozhodl vést účetnictví.

Pan Novák v účetnictví eviduje zásoby způsobem B. Účetní odpisy si stanovil na úrovni daňových odpisů. Podnikatel musí ke konci účetního období sestavit účetní závěrku. Důležitou součástí účetní závěrky z pohledu daně z příjmů je výkaz zisku a ztráty. Z něj lze vyčíst celkové výnosy a celkové náklady, ale také výsledek hospodaření.

Neuhrazené pohledávky a závazky, které podnikateli vznikly k 31. 12. 2009, do základu daně pro rok 2010 vstupovat nebudou, i přesto, že jejich úhrada proběhla právě v roce 2010. Jedná se totiž o výnosy a náklady zdaňovacího období 2009. Právě časový okamžik vzniku výnosů a nákladů a příjmů a výdajů je hlavní odlišnost při vedení daňové evidence a účetnictví.

V zadání je uvedeno, že podnikatel v roce 2010 vystavil za prodej svých výkonů:

- pokladní doklady a faktury ve výši 768 000 Kč, které byly v roce 2010 uhrazeny a
- faktury v částce 197 000 Kč, které už v daném roce uhrazeny nebyly.

Uvedené skutečnosti představují pro pana Nováka výnosy, které budou vstupovat do základu daně 2010.

Panu Novákovi vznikly i náklady v celkové výši 845 900 Kč. Součástí těchto nákladů jsou následující položky:

• Pořízení a úhrada materiálu, který byl plně spotřebován	285 000 Kč
• Mzdové náklady vč. odvodů (leden – prosinec 2010)	285 000 Kč
• SZP za podnikatele	105 000 Kč
• Náklady za využití služeb (vystavené faktury k 31. 12. 2010)	15 000 Kč
• Pořízení nafty pro nákladní automobil	35 900 Kč
• Účetní odpisy	120 000 Kč

Do těchto nákladů nebude zahrnuto přijetí faktury za materiál ze dne 31. 12. 2010, jelikož nebyl v daném roce spotřebován. Na konci roku se konečný zůstatek materiálu účetně převede na sklad zásob.

Výše uvedené náklady jsou sice v celkové výši součástí výsledku hospodaření, ale do základu daně vstoupí pouze jejich uznatelná část.

$\text{Výsledek hospodaření} = 965\,000 - 845\,900 = 119\,100,-$
--

Musí se provést transformace výsledku hospodaření a to tak, že pan Novák vyloučí všechny neuznatelné náklady. Transformace výsledku hospodaření na základ daně je zobrazena ve schématu 3.1.

Schéma 3.1: Transformace VH na ZD

Výsledek hospodaření	119 100,-
+ odvod SZP za podnikatele	105 000,-
+ náklady na pořízení nafty	35 900,-
- paušální výdaj na dopravu	60 000,-
+ účetní odpisy	120 000,-
- daňové odpisy	120 000,-
Základ daně	200 000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Novák si rovněž při vedení účetnictví může uplatnit výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem ve výši 60 000 Kč, a proto musí z nákladu vyloučit částku 35 900,- na pořízení nafty. Účetní odpisy si pro zjednodušení stanovil na úrovni daňových odpisů. Jsou daňově neuznatelné a taktéž se musí z nákladů vyloučit. Pan Novák z účetní závěrky zjistil, že VH je ve výši 119 100 Kč a že jej bude navyšovat o neuznatelné náklady, proto se rozhodl uplatnit daňové odpisy, aby tento nárůst částečně eliminoval.

Po zjištění základu daně následuje výpočet daňové povinnosti ve schématu 3.2.

Schéma 3.2: Zdanění podnikatele - účetnictví

Základ daně	200 000,-
Daň 15 %	30 000,-
Sleva na dani	24 840,-
Daňová povinnost	5 160,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Pan Novák zjistil, že při vedení účetnictví mu vznikla daňová povinnost ve výši 5 160 Kč, zatímco při vedení daňové evidence žádná daňová povinnost nevznikla. Jako ekonomicky uvažující člověk by se v konkrétním případě pro vedení účetnictví nerozhodl.

4. Paušální výdaje a paušální daň

V následující kapitole je uvedeno, jakých paušálních výdajů lze v podnikání využít. Dále je popsána ne příliš využívaná možnost zdanění příjmů a tou je paušální daň.

4.1 Paušální výdaje procentem z příjmů

Zjednodušenou evidenci vede podnikatel při uplatnění výdajů paušální částkou. Nemusí totiž zjišťovat a evidovat skutečné výdaje, takže nemusí ani uschovávat doklady, které prokazují výši a účel vynaložených výdajů. Podnikateli se evidence zužuje pouze na evidenci skutečných daňových příjmů a pohledávek, které mu v rámci jeho podnikání vznikly. Paušální výdaj se stanovuje procentem ze zdanitelných příjmů, kterých podnikatel za dané období dosáhl. Procento pro výpočet těchto výdajů se liší, podle druhu činnosti, ze které podnikatel dosahuje příjmů. Druh činnosti a procento paušálních výdajů jsou pro rok 2010 a 2011 zobrazeny v tabulce 4.1 – Paušální daň.³¹

Jestliže podnikatel uplatní paušální výdaje, pak se do této částky zahrnují veškeré výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů z podnikatelské činnosti a podnikatel si už nemůže uplatnit žádné další výdaje. V těchto výdajích jsou zahrnuty i odpisy majetku, tzn., že podnikateli odpadá problém s rozhodnutím, zda zařadit majetek do obchodního majetku a jakou metodu odpisování zvolit, popř. zda v daném roce daňové odpisy uplatnit či neuplatnit.

Od příjmů, jako jsou podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti se žádné výdaje neodčítají, proto nejsou uvedeny mezi příjmy z podnikání.

³¹ MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. Paušální výdaje, s. 40. ISBN 978-80-7357-360-7.

Tabulka 4.1 - Paušální výdaje

Druh příjmů podnikatele	Procento paušálních výdajů
Příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství	80 %
Příjmy z řemeslných živností	80 %
Příjmy z ostatních živností	60 %
Příjmy z jiného podnikání podle zvl. Předpisů	40 %
Příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv	40 %
Příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikáním	40 %
Příjmy znalce, tlumočníka, zprostředkovatele kolektivních sporů	40 %
Příjmy z činností, které nejsou živností ani podnikáním	40 %

Zdroj: MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. Paušální výdaje, s. 40. ISBN 978-80-7357-360-7.

4.1.1 Základ daně

Podnikatel zjistí základ daně snáze, než při vedení daňové evidence nebo vedení účetnictví. Sečte zdanitelné příjmy, které mu vznikly z podnikatelské činnosti, a odečte od nich vypočtené paušální výdaje, které těmto příjmům přísluší. Zjištěný základ daně je rovněž dílčím základem daně z podnikání a upravuje se stejně, jako při vedení daňové evidence. To znamená, že může základ daně dále upravit o nezdanitelné části a odčitatelné položky. Snížený základ daně zaokrouhlí na stovky dolů a vypočte daň. Podnikatel uplatňující paušální výdaje má taktéž nárok na slevy na dani. Výslednou daňovou povinnost musí zaplatit v termínu pro podání daňového přiznání, tj. do 31. března následujícího roku po skončení zdaňovacího období.

4.2 Paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem

Existují paušální výdaje, které lze využít při vedení daňové evidence i při vedení účetnictví, i přesto, že se uplatňují skutečné příjmy/výnosy a výdaje/náklady. A naopak, uplatňuje-li paušální výdaje procentem z příjmů, tyto paušální výdaje využít nemůže. Jedná se o paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem.

Podnikatel může využít paušální výdaj ve výši 5 000 Kč za každý kalendářní měsíc zdaňovacího období, ve kterém příslušné vozidlo využíval k podnikání. Podmínkou však je, že jej nesmí poskytnout jiné osobě, než svému zaměstnanci v rámci své podnikatelské činnosti. Pokud podnikatel využívá motorové vozidlo pro podnikání jen z části, může uplatnit nejvýše 80 % uvedené částky, tj. 4 000 Kč.

Paušál na dopravu lze uplatnit maximálně na 3 vlastní silniční motorová vozidla. Pokud podnikatel využívá jedno vozidlo i pro soukromé účely a uplatňuje zkrácený paušál, pak ostatní vozidla, na která může paušální výdaj na dopravu využít, musí být použita výlučně pro podnikání, nikoli pro soukromé účely. Není podmínkou, aby vozidlo bylo zahrnuto do obchodního majetku, a podnikateli rovněž nevzniká povinnost vést knihu jízd.

V částce 5 000 Kč (popř. 4 000 Kč) paušálního výdaje jsou zahrnuty výdaje na pohonné hmoty a parkovné, proto skutečnou hodnotu těchto výdajů musíme vykázat jako daňově neuznatelné. Při vedení účetnictví se o paušálních výdajích neúčtuje, uplatní se při úpravě základu daně z příjmů fyzických osob a jejich uplatnění se promítne až do daňového přiznání, podobně jako při vedení daňové evidence.

4.3 Paušální daň

Daň stanovenou paušální částkou upravuje § 7a zákona o daních z příjmů. Z tohoto ustanovení vyplývá, že paušální daň může využít poplatník, jemuž plynou příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP. Jedná se o:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství
- příjmy ze živnosti
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštního předpisu.

K uvedeným příjmům patří také úroky z vkladů na běžném účtu, který je podle podmínek banky určen k podnikání.

Jestliže si chce poplatník nechat stanovit daň paušální částkou, musí splňovat následující podmínky:

- provozuje podnikatelskou činnost bez zaměstnanců nebo spolupracujících osob
- roční výše příjmů v bezprostředně předcházejících 3 zdaňovacích obdobích nepřesáhla 5 000 000 Kč
- není účastníkem sdružení, které není právnickou osobou
- podá žádost nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období.

Poplatník v žádosti uvede předpokládané příjmy z podnikání a výdaje k těmto příjmům a další skutečnosti rozhodné pro stanovení daně paušální částkou.

Výše daně se určí podle předpokládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů osvobozených nebo příjmů zdaněných zvláštní sazbou daně, a podle výše předpokládaných výdajů, které mohou být nejméně ve výši podle § 7 odst. 7, což jsou výdaje zjištěné procentem z příjmů. Do předpokládaných příjmů se zahrnují i příjmy z prodeje obchodního majetku a příjmy ze zrušení zákonné rezervy. Do předpokládaných výdajů se zahrnuje i zůstatková cena prodaného odpisovaného majetku a výše vytvořené zákonné rezervy pro příslušné zdaňovací období.

Rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji se upraví o výdaje podle § 24 ZDP, pokud u nich pominul důvod pro daňové uplatnění. Tento rozdíl se rovněž může snížit o předpokládané nezdanitelné části podle § 15 ZDP.

Pro výpočet paušální daně se použije sazba daně podle § 16 ZDP, tj. pro rok 2010 a 2011 15 %. Poplatník má rovněž nárok na slevy na dani podle § 35ba ZDP a na daňové zvýhodnění podle § 35c ZDP. Paušální daň činí za zdaňovací období nejméně 600 Kč, a to i po uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění. K případnému daňovému bonusu se nepřihlíží.

Do 15. května běžného zdaňovacího období stanoví správce daně, po dohodě s poplatníkem, daň paušální částkou. Při nedodržení stanoveného termínu nelze paušální daň pro toho zdaňovací období stanovit.³²

³² Zákon č 586/1992 Sb., o daních z příjmů

VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010: praktický průvodce*. Šesté vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. 224s. 123-125. ISBN 978-80-247-3426-2.

4.4 Praktický příklad - uplatnění paušálních výdajů

Opět se budeme zabývat zdaněním pana Nováka. Uplatníme paušální výdaje a vypočteme daň. Výsledky porovnáme s výsledky předchozích variant.

Příjmy, které vstupují do základu daně pro rok 2010, jsou ve výši 906 000 Kč (stejně jako při vedení daňové evidence). Výdaje si pan Novák uplatní ve výši 80 % z příjmů, jelikož jeho podnikatelskou činností je řemeslná činnost. Při uplatnění těchto výdajů už do základu daně nemůže zahrnout žádné jiné výdaje, tudíž ani daňové odpisy. Zdanění pana Nováka při uplatnění paušálních výdajů bude následující (viz schéma 4.1 – Zdanění podnikatele – paušální výdaje).

Schéma 4.1: Zdanění podnikatele – paušální výdaje

Příjmy	906 000,-
- Výdaje	724 800,-
= Základ daně	181 200,-
Daň 15 %	27 180,-
Sleva na dani	24 840,-
Daňová povinnost	2 340,-

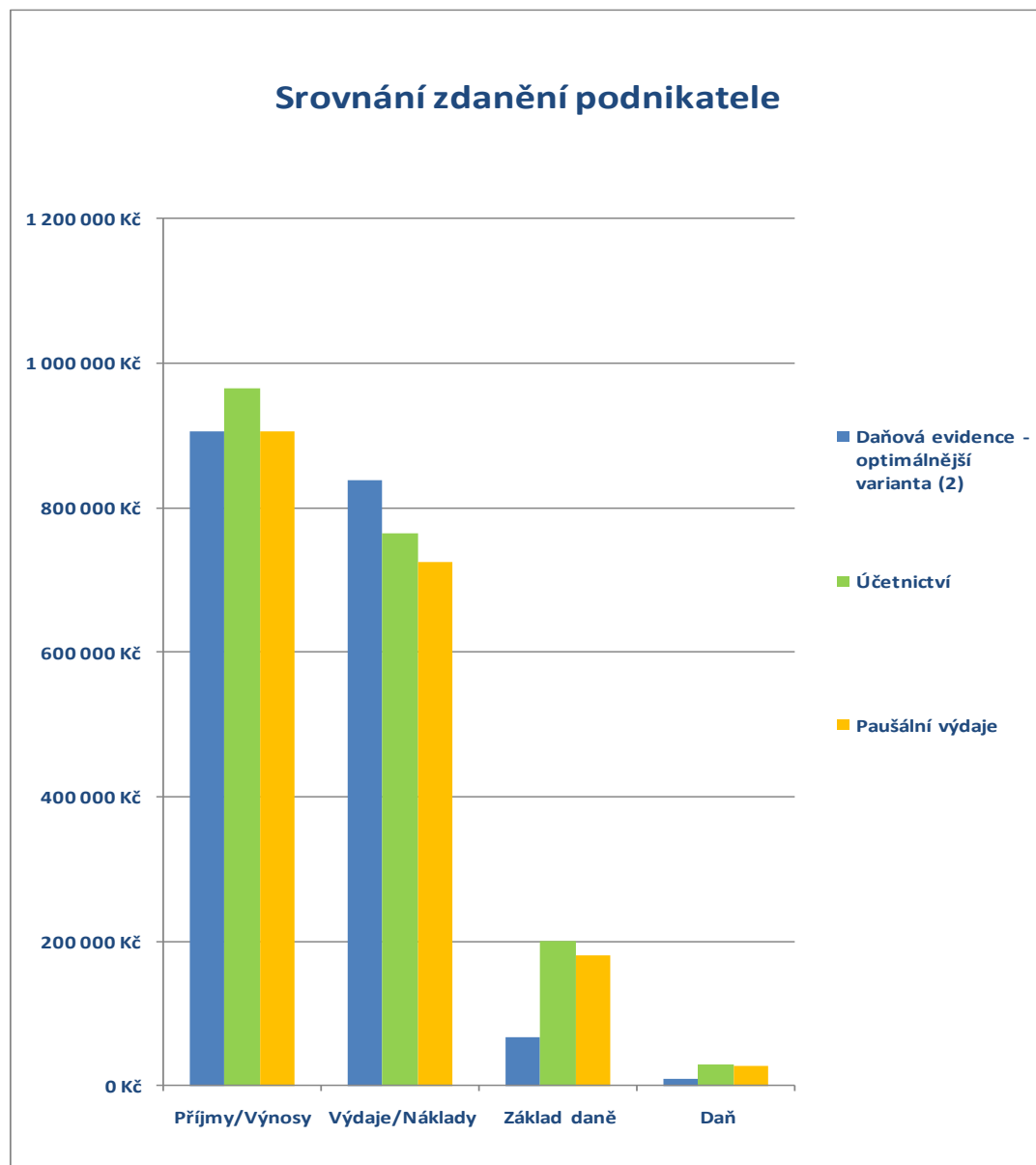
Zdroj: Vlastní zpracování

Zjistili jsme ZD pana Nováka ve výši 181 200 Kč, tzn., že na základě uvedených skutečností lze předpokládat, že poplatníkovi vznikne určitá daňová povinnost. Zjištěný základ daně už nelze nijak upravit, jelikož si nemůže uplatnit ani paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem ani daňové odpisy. Daň z příjmů byla vypočtena ve výši 27 180,-. Po odečtení slevy na dani Panu Novákovi vznikla daňová povinnost ve výši 2 340 Kč. Uvedené hodnoty porovnávám v další kapitole s hodnotami zjištěními při vedení daňové evidence a účetnictví.

4.5 Srovnání zdanění podle jednotlivých variant modelového příkladu

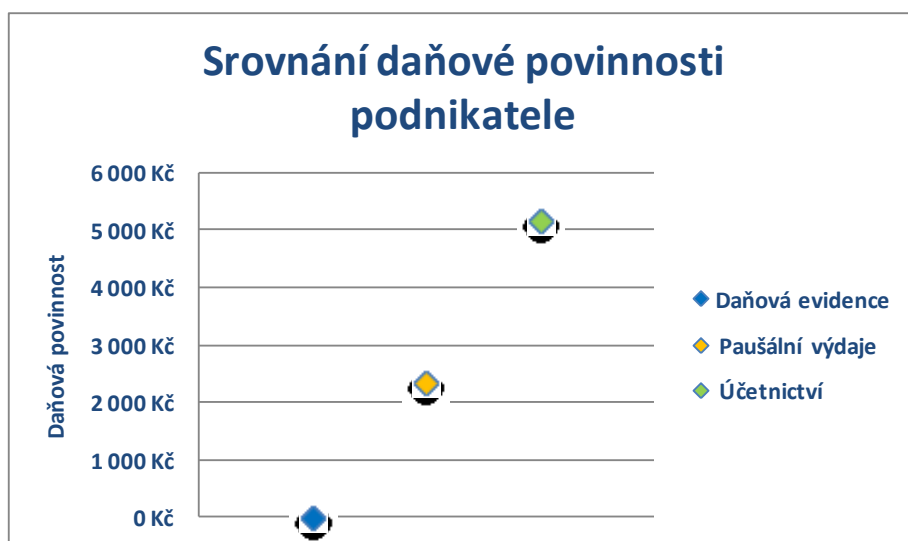
Nejnižší daňová povinnost vyšla při vedení daňové evidence. Při daných skutečnostech by byla po uplatnění paušálních výdajů vyšší o 2 340 Kč a při vedení účetnictví vyšší o 5 160 Kč. Názornější srovnání výsledků zdanění podnikatele je zobrazeno v grafu 4.1 – Srovnání zdanění podnikatele a v grafu 4.2 – Srovnání daňové povinnosti podnikatele:

Graf 4.1 - Srovnání možností zdanění podnikatele

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4.2 - Srovnání daňové povinnosti podnikatele

Zdroj. Vlastní zpracování

V grafu 4.1 vidíme, že nejvyšší příjmy/výnosy vykazoval podnikatel při vedení účetnictví. Je to z toho důvodu, že do ZD patří i neuhrazené pohledávky, které budou příjmem až v dalším zdaňovacím období (tyto pohledávky vznikly vystavením faktur za prodané výrobky či služby a jsou zaúčtovány ve prospěch výnosů). Při porovnání výdajů/nákladů je zřejmé, že nejvyšších výdajů dosáhl při vedení daňové evidence, kdy evidoval skutečné výdaje. Proto je i ZD při vedení daňové evidence nejnižší. Výdaje v daňové evidenci činili 82 % z příjmů. Tento 2 % rozdíl oproti paušálním výdajům způsobil nárůst daňové povinnosti o 2 340 Kč (viz graf 4.2 – Srovnání daňové povinnosti podnikatele). Z grafu 4.2 – Srovnání daňové povinnosti podnikatele vyplývá, že z hlediska DPFO je pro poplatníka nejvýhodnější daňová evidence, která je zároveň středně administrativně a technicky náročná, proto by se zřejmě k této variantě poplatník přikláněl. Mohl by si zvolit i uplatnění paušálních výdajů, při kterých by sice odvedl daň ve výši 2 340,-, ale z časového hlediska je méně náročná. Vedení účetnictví je v tomto případě asi nejméně vhodná varianta, jelikož zaplatí nejvyšší daň a navíc je administrativně a časově velmi náročné.

V teoretické části je uvedena i možnost paušální daně. V tomto konkrétním případě ale poplatník nemůže zažádat o stanovení daně paušální částkou, jelikož zaměstnává zaměstnance a tím porušuje jednu z podmínek pro toto uplatnění.

Odvody na sociální a zdravotní pojištění

Rozhodnutí, jakou evidenci povede, mohou ovlivnit i platby na sociální a zdravotní pojištění, o kterém pojednává kapitola 2.2 Sociální a zdravotní pojištění OSVČ.

Pan Novák si určil vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění ve výši 50 % ze ZD. Pro výpočet zdravotního pojištění musí vycházet z minimálního VZ, jelikož VZ ve výši 50 % ze ZD je vždy nižší, než minimální. Ten pro rok 2010 činí 142 254,-. Sociální a zdravotní pojištění dle jednotlivých způsobů je vypočteno v tabulce 4.2 – Sociální a zdravotní pojištění.

Tabulka 4.2 - Sociální a zdravotní pojištění

Způsob evidence	Sociální pojištění (sazba 29,2 %)		Zdravotní pojištění (sazba 13,5 %)	
	VZ (50 % ze ZD)	Pojistné	VZ (50 % ze ZD)	Pojistné
Daňová evidence	81 500,-	23 798,-	142 254,-	19 205,-
Účetnictví	100 000,-	29 200,-	142 254,-	19 205,-
Paušální výdaje	90 600,-	26 456,-	142 254,-	19 205,-

Zdroj: Vlastní zpracování.

Výše pojistného na zdravotní pojištění je pro všechny evidence stejná. Sociální pojištění je nejnižší v pořadí – daňová evidence, uplatnění paušálních výdajů, účetnictví. V konkrétním případě by zjištěné výsledky rozhodnutí, jakou evidenci podnikatel povede, příliš neovlivnili. Zdravotní pojištění se se změnou evidence nezmění a sociální pojištění vychází nejvýhodněji ve stejném pořadí, jako z pohledu DPFO.

5. Závěr

V bakalářské práci jsem uvedla několik možností, jak mohou podnikatelé zdaňovat své příjmy z podnikání.

Pro porovnání jednotlivých variant jsem vycházela z jednoho příkladu. Zjistila jsem výši daně a daňovou povinnost poplatníka při vedení daňové evidence, účetnictví a při uplatnění výdajů procentem z příjmů. Využila jsem i možnosti uplatnit paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem.

Z pohledu daně z příjmů byla pro poplatníka nejvýhodnější daňová evidence. V první variantě především díky uplatnění daňových odpisů a v druhé variantě naopak díky rozhodnutí daňové odpisy neuplatňovat, jelikož poplatník využil paušálních výdajů na dopravu. Z administrativního hlediska je méně náročná než vedení účetnictví, ale obtížnější, než uplatnění paušálních výdajů z příjmů. Při důkladném vedení poskytuje dostatečný přehled o podnikatelské činnosti. Evidence skutečně vynaložených výdajů může podnikateli v době ekonomického poklesu poskytnout přehled o tom, jaké výdaje lze snížit či úplně vypustit a ušetřit tak část peněžních prostředků.

Nevýhodou může být, že pro vedení daňové evidence je nezbytné, pořídit si ekonomický software nebo využít služeb účetních a daňových poradců, což je finančně náročné.

Vedení účetnictví se mi v tomto případě jevilo jako nejméně vhodná varianta. Podnikatel se musí zabývat účetními odpisy, které jsou pro něj daňově neuznatelné a navyšují mu základ daně. Navíc výdaje, které vynaložil v určitém zdaňovacím období, může jako náklad uplatnit v období, do kterého časově i věcně spadají, což nemusí být ve stejném období, jako vynaložení výdajů. Mohou se tak rozdělit do několika zdaňovacích období. Z těchto důvodů vznikl podnikateli vyšší základ daně, než tomu bylo v případě daňové evidence či paušálních výdajů.

Nevýhody spatřuji v tom, že s rozhodnutím vést účetnictví se zavazuje, že povede účetnictví nejméně po dobu 5 let, i přesto, že to pro něj bude značně nevýhodné. Kromě toho je vedení účetnictví velmi časově náročné, protože je potřeba sestavit účtový rozvrh, na konci každého účetního období sestavit účetní závěrku a transformovat výsledek hospodaření na základ daně.

Uplatnění paušálních výdajů je vhodná varianta pro podnikatele z řemeslné či zemědělské oblasti. Řemeslník, který poskytuje službu určitou manuální prací a veškerou spotřebu materiálu započítá k úhradě zákazníkovi, tak vynaloží jen malou část skutečných výdajů na dosažení svých příjmů. Přesto si může uplatnit výdaje ve výši 80 % z příjmů, což mu umožňuje odvést mnohem nižší daň, než v jiných případech.

V našem konkrétním případě poplatník vykazoval skutečné výdaje v poměrně vysoké výši, která přesahovala 80 % příjmů, proto se z hlediska daňového nejví jako optimální. Vezmeme-li ale v úvahu znalosti a odbornost podnikatelů v oblasti daní, je pro ně daná možnost velice vhodná.

Seznam použité literatury

Použitá literatura:

CARDOVÁ, Zdenka. *Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele*. Vydání 2. aktualizované. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7357-502-1.

KOLEKTIV AUTORŮ, *Účetnictví podnikatelů*. 1. vydání. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2009. 215 s. ISBN 978-80-248-2149-8.

MACHÁČEK, Ivan. *Fyzické osoby a daň z příjmů*. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-360-7.

PILÁTOVÁ, Jana, et al. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 4. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2010. 293 s. ISBN 978-80-7263-479-8.

RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2010. 987 s. ISBN 978-80-7263-580-1.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2010*. 7. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. 127 s. ISBN 978-80-247-3198-8.

ŠTOHL, Pavel. *Účetnictví: pro střední školy a veřejnost*. Sedmé, upravené vydání. Znojmo: Tiskárny Havlíčkův Brod, 2005. 143 s.

VALOUCH, Petr. *Daňové tipy (a triky) pro fyzické osoby: jak ušetřit na dani z příjmů*. První vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3332-6.

VALOUCH, Petr. *Optimální zdanění fyzických osob: - neplaťte víc, než musíte*. 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2007. 140 s. ISBN 978-80-247-1805-7.

VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2010: praktický průvodce*. Šesté vydání. Praha: GRADA Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

ZNEBEJÁNKOVÁ, Jitka. *Daňová evidence příjmů a výdajů*. [s.l.] : [s.n.], 2007. 52 s.

Právní předpisy:

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Internet:

KUČEROVÁ, Dagmar. Obchodní majetek a daňová evidence podnikatele. In *Podnikatel.cz* [online]. 9.9.2010. [s.l.] : [s.n.], 9.9.2010 [cit. 2011-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/clanky/obchodni-majetek-a-danova-evidence-podnikatele/>>.

Seznam zkratek

č.	číslo
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
Kč	koruna česká
mil.	milion
obr.	obrázek
odst.	odstavec
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
písm.	písmeno
popř.	popřípadě
Sb.	sbírky
SP	sociální pojištění
SZP	sociální a zdravotní pojištění
tj.	to je
tzn.	to znamená
vč.	včetně
VH	výsledek hospodaření
VZ	vyměřovací základ
ZD	základ daně
ZDP	zákon o daních z příjmů
ZP	zdravotní pojištění

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že:

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
Martina Smetková

Zahradkářů 332/35
Darkovice 747 17